



EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 22.10.2001
KOM(2001) 602 lopullinen

KOMISSION KERTOMUS

KOHEESIORAHASTON VUOSIKERTOMUS 2000

KOMISSION KERTOMUS

KOHEESIORAHASTON VUOSIKERTOMUS 2000

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ.....	5
1. Yleistä	7
1.1. Lähentyminen ja talouskehitys koheesiomaissa.....	7
1.1.1. Kreikka.....	7
1.1.2. Espanja	7
1.1.3. Irlanti.....	8
1.1.4. Portugali	8
1.2. Ehdollisuus.....	9
2. Toimintaperiaatteet ja myönnetyt tuet	9
2.1. Yhteensovittaminen yhteisön muiden politiikkojen kanssa.....	9
2.1.1. Julkiset hankinnat.....	9
2.1.2. Kilpailu.....	10
2.1.3. Ympäristö.....	10
2.1.4. Liikenne.....	12
2.2. Yhteensovittaminen rakennerahastojen kanssa : strategiset viitekehukset	12
2.2.1. Ympäristö.....	13
2.2.2. Liikenne.....	17
2.3. Talousarvio ja sen käyttö, maksusitoumus- ja maksumäärärahat	21
2.3.1. Käytettävissä olevat varat	21
2.3.2. Talousarvion toteuttaminen.....	22
2.3.3. Talousarvion toteuttaminen edellisellä kaudella (1993–1999).....	23
3. Hyväksytyt hankkeet ja toimet.....	23
3.1. Rahaston tuki koheesiomaittain	23
3.1.1. Kreikka.....	23
3.1.2. Espanja (myös syrjäisimmät alueet).....	25
3.1.3. Irlanti.....	31
3.1.4. Portugali	33
3.2. Tekninen apu ja tutkimukset.....	39
3.2.1. Rahaston yleinen toimintalinja.....	39
3.2.2. Komission aloitteesta annettu tekninen apu.....	39

4.	Seuranta, valvonta ja väärinkäytökset.....	40
4.1.	Seurantakomiteat ja tarkastuskäynnit.....	40
4.1.1.	Kreikka.....	40
4.1.2.	Espanja.....	40
4.1.3.	Irlanti.....	42
4.1.4.	Portugali.....	42
4.2.	Tarkastuskäynnit ja päätelmät.....	43
4.2.1.	Kreikka.....	43
4.2.2.	Espanja.....	43
4.2.3.	Irlanti.....	44
4.2.4.	Portugali.....	44
4.3.	Väärinkäytökset ja tuen keskeyttäminen.....	44
5.	Ennako- ja jälkiarviointi.....	45
5.1.	Yleistä.....	45
5.2.	Hankkeiden käsittely ja ennakoarviointi.....	45
5.3.	Yhteistyö EIP:n kanssa hankkeiden arvioinnissa.....	45
5.4.	Rahaston taloudellinen ja sosiaalinen vaikutus jäsenvaltioissa ja taloudelliseen ja sosiaaliseen yhteenkuuluvuuteen unionissa, mukaan lukien vaikutukset työllisyyteen	46
5.5.	Jälkiarviointiohjelma.....	46
5.5.1.	Ympäristö.....	46
5.5.2.	Liikenne.....	47
6.	Toimielinten välinen vuoropuhelu, tiedottaminen ja julkisuus.....	48
6.1.	Vuosikertomuksen 1999 esittäminen.....	48
6.1.1.	Euroopan parlamentti.....	48
6.1.2.	Talous- ja sosiaalikomitea.....	48
6.2.	Tiedottaminen jäsenvaltioille.....	48
6.3.	Muut tiedotustapahtumat.....	49
6.3.1.	Tiedottaminen yhteiskuntaelämän osapuolille.....	49
6.3.2.	Muut.....	49
6.4.	Komission julkisuus- ja tiedotustoimet.....	49
	LIITE.....	66

ESIPUHE

Tämä vuosikertomus koskee koheesiorahaston toimintaa vuonna 2000.

Kyseessä on ohjelmakauden 2000–2006 ensimmäisen vuoden toimintaa koskeva kertomus.

Kertomuksen esitystapa on koheesiorahastosta annetun asetuksen mukainen. Siihen on tehty muutoksia Euroopan parlamentin, talous- ja sosiaalikomitean sekä alueiden komitean huomautusten pohjalta.

Kertomuksen tavoitteena on myös olla hyödyllinen tietolähde kaikille, jotka ovat kiinnostuneita Euroopan unionin taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden tukemisesta ja kehittämisestä.

TIIVISTELMÄ

Taloudellinen toimintaympäristö ja ehdollisuus

Vuonna 2000 millään koheesiorahaston tukea saavalla jäsenvaltiolla ei ollut liiallista alijäämää. Näin ollen komissio ei laatinut vuonna 2000 arviota ehdollisuusvaatimuksen täyttymisestä missään näistä jäsenvaltioista.

Talousarvion toteutuminen

Koheesiorahaston lopulliset määrärahat vuodeksi 2000 olivat indeksoinnin jälkeen 2,659 miljardia euroa.

Maksusitoumukset ja maksut toteutuivat seuraavasti (maittain ja aloittain):

Määrärahojen toteutuminen vuonna 2000 sekä vuodelle 2001 siirretyt määrärahat

Sidotut määrärahat 2000 (sisältää vuodelle 2001 siirretyt määrärahat)

<u>Maa</u>	Ympäristö		Liikenne		Yhdistetyt hankkeet Määrä	Yhteensä	
	Määrä	Osuus	Määrä	Osuus		Määrä	Osuus
Espanja	749 218 170	46,8 %	851 923 302	53,2 %	164 496	1 601 305 968	60,3 %
Kreikka	163 815 574	37,6 %	271 716 947	62,4 %	0	435 532 521	16,4 %
Irlanti	136 967 016	80,7 %	32 657 648	19,3 %	0	169 624 664	6,4 %
Portugali	176 586 501	39,3 %	272 461 436	60,7 %	1 722 650	450 770 587	17,0 %
Tekninen apu	0	0,0 %	0	0,0 %	1 677 809	1 677 809	merkityksetön
Yhteensä	1 226 587 261	46,2 %	1 428 759 333	53,8 %	3 564 955	2 658 911 549	100,0 %

Maksetut määrärahat 2000

<u>Maa</u>	Ympäristö		Liikenne		Yhdistetyt hankkeet Määrä	Yhteensä	
	Määrä	Osuus	Määrä	Osuus		Määrä	Osuus
Espanja	547 028 885	48,1 %	589 632 725	51,9 %	691.333	1 137 352 943	67,5 %
Kreikka	166 619 671	55,0 %	136 208 560	45,0 %	0	302 828 231	18,0 %
Irlanti	52 271 877	41,1 %	74 988 716	58,9 %	195 249	127 455 842	7,6 %
Portugali	106 916 040	93,2 %	7 777 796	6,8 %	1 773 490	116 467 326	6,9 %
Tekninen apu	0	0,0 %	0	0,0 %	1 119 124	1 119 124	merkityksetön
Yhteensä	872 836 473	51,9 %	808 607 797	48,1 %	3 779 196	1 685 223 466	100,0 %

Yhteensovittaminen rakennerahastojen kanssa : strategiset viitekehukset

Ohjelmakaudella 2000–2006 komissio vahvisti joukon koheesiorahastoa koskevia suuntaviivoja, joiden mukaan rahaston tukitoimia on tarkasteltava strategisen yhteensovittamisen näkökulmasta. Ne on sisällytettävä ohjelmiin, joissa määritellään tuen ensisijaiset käyttökohteet valituilla aloilla, ja toiminta on pyrittävä yhteensovittamaan yhteisön muiden rahoitusvälineiden kanssa.

Liikenne

Liikenteen osuus koheesiorahaston kaikista maksusitoumuksista vuodeksi 2000 on 53,8 %.

Kuten aikaisemminkin, komission pyrkimyksenä oli keskittää rahaston toiminta rautatieliikenteen edistämiseen. Rautatieliikenteen osuus liikenteen alalla vuodeksi 2000 tehdyistä maksusitoumuksista onkin Espanjassa noin 85 % ja Portugalissa 77 %

Ympäristö

Ympäristöalan osuus on 46,2 % koheesiorahaston kaikista maksusitoumuksista vuodeksi 2000.

Ympäristöalan painopisteitä ovat jatkossakin juomaveden hankinta, jätevedenkäsittely ja kiinteiden jätteiden käsittely.

Tiedottaminen ja julkisuus

Brysselissä pidettiin 18. joulukuuta 2000 tiedotuskokous 15 jäsenvaltion kanssa.

Komissio esitteli kokouksessa luonnoksen kertomukseksi koheesiorahaston toiminnasta vuonna 1999. Komissio teki myös tilannekatsauksen koheesiorahaston toimintaan vuonna 2000 koheesiomaittain. Tukea saavat jäsenvaltiot esittelivät kokouksessa yksityiskohtaisesti strategiset viitekehysensä (ks. edellä).

Arviointi

Vuoden 2000 lopussa 120 hankkeesta oli jo arvioitu 107, joista 58 koski liikennealaa ja 49 ympäristöalaa.

Ympäristöalalla toteutettujen 31 hankkeen jälkiarviointien perusteella on voitu päätellä, että hankkeiden toteutus sekä niiden ekologiset, sosiaaliset ja taloudelliset vaikutukset ovat olleet myönteisiä ja yleisesti ottaen asetettujen tavoitteiden mukaisia.

Väliaikaisessa yhteenvedossa käytiin läpi noin 40 *liikennealan* hankkeen jälkiarviointit. Mukana olivat kaikki liikennemuodot. Hankkeiden avulla saavutetut sosiaalis-taloudelliset edut ovat huomattavia, mutta hankkeiden toteutuksessa ilmeni joskus odottamattomia vaikeuksia (suunnittelu oli joskus puutteellinen, minkä vuoksi kokonaiskustannukset nousivat). Hankkeiden käyttöaste sitä vastoin oli erittäin tyydyttävä.

Väärinkäytökset ja tuen keskeyttäminen

Vuonna 2000 OLAF ei tehnyt lainkaan koheesiorahastoon liittyviä tarkastuksia.

Espanjan viranomaiset ilmoittivat kuitenkin vuonna 2000 komissiolle kaksi väärinkäytöstapausta asetuksen (EY) N:o 1831/94¹ perusteella. Asetuksen (EY) N:o 1831/94 voimaantulon jälkeen on tehty yhteensä seitsemän ilmoitusta. Vaikka ilmoituksia onkin tehty melko vähän, komissio haluaa kiinnittää tukea saavien jäsenvaltioiden huomion niille tämän asetuksen perusteella kuuluviin velvollisuuksiin.

¹ EYVL L 191, 27.7.1994.

1. YLEISTÄ

1.1. Lähentyminen ja talouskehitys koheesiomaissa

1.1.1. Kreikka

Vuonna 2000 Kreikan talouspolitiikka noudatti tarkistetun lähentymisohjelman suuntaviivoja. Ohjelma esitettiin vakaus- ja kasvusopimuksen vaatimusten mukaisesti joulukuussa 1999. Ohjelman päätavoitteena oli täyttää euroalueeseen osallistumisen lähentymisperusteet tammikuusta 2001 alkaen. Neuvosto antoi ohjelmasta lausuntonsa 31. tammikuuta 2000².

Vuonna 2000 Kreikan valtiontalouden tilanne oli parempi kuin vuoden 1999 tarkistetussa lähentymisohjelmassa ennustettiin. Valtiontalouden alijäämä oli 0,9 % BKT:sta, kun ohjelmassa mainittiin 1,2 %. Tämä oli suurempien tulojen, etenkin verotulojen, ansiota. Näiden kasvu riitti reilusti kattamaan korkomenojen ja juoksevien menojen ylitykset. Perusylijäämä oli 6,4 % BKT:sta. Valtion velan osuus BKT:sta laski edelleen 103,9 %:iin vuonna 2000. Kreikka liittyi euroalueeseen 1. tammikuuta 2001³ neuvoston 19. kesäkuuta 2000 tekemän päätöksen mukaisesti. Euron ja drakhman väliseksi muuntokurssiksi määriteltiin 1 euro = 340,75 drakhmaa, eli valuuttakurssimekanismissa määritelty drakhman keskuskurssi .

Kreikka esitti ensimmäisen vakausohjelmansa vuosiksi 2000–2004 joulukuussa 2000 julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 1466/97 4 artiklan mukaisesti⁴. Neuvosto esitti ohjelmasta arvionsa 12. tammikuuta 2001⁵. Ensimmäisen vakausohjelman tavoitteena on vahvistaa talouspolitiikan vakautuslinjauksia parantaen markkinoiden toimivuutta rakenneuudistuksilla. Vuoden 2000 ennustettua paremman julkisen talouden tuloksen ja korkean kokonaistuotannon kasvuennusteen perusteella vakausohjelmassa ennustetaan valtiontalouden kääntyvän ylijäämäiseksi: 0,5 % BKT:sta vuonna 2001 ja 1,5 % BKT:sta vuonna 2002. Valtion velan suhteellisen osuuden ennustetaan laskevan alle 100 %:n BKT:sta vuonna 2001. Kreikan vakausohjelman finanssipolitiikka sisältää suurten perusylijäämien säilyttämisen, jota tukee korkomenojen merkittävä väheneminen, mikä johtuu korkojen alenemisesta ja valtion velkasuhteen supistumisesta.

1.1.2. Espanja

Vuonna 2000 Espanjan talouspolitiikkaa ohjasi tarkistetun vakausohjelman (1999–2003) strategia. Neuvosto katsoi ohjelman olevan vakaus- ja kasvusopimuksen vaatimusten mukainen⁶. Ohjelmassa vahvistettiin viime vuosina noudatettu talousstrategia (jolla pyritään edistämään tervettä talouskasvua vakauttamalla julkista taloutta sekä rakenneuudistuksilla). Tämän ansiosta BKT kasvoi 4,1 % eli enemmän kuin tarkistuksessa ennustettiin (3,7 %). Samalla ylitettiin valtiontalouden vakauttamistavoitteet: valtiontalouden alijäämä oli 1,2 % BKT:sta vuonna 1999 ja

² EYVL C 60, 2.3.2000, s. 4.

³ EYVL L 167, 7.7.2000.

⁴ EYVL L 209, 2.8.1997.

⁵ EYVL C 77, 9.3.2001, s. 1.

⁶ EYVL C 98, 6.4.2000.

laski 0,3 %:iin vuonna 2000 (tarkistuksessa ennuste oli 0,8 %), ja velan suhteellinen osuus BKT:sta laski 60,6 %:iin (2,2 prosenttiyksikköä ennustetta alhaisemmaksi). Sitä vastoin hintakehitys oli odotettua epäedullisempää; sekä hinnaltaan vaihtelevien tuotteiden hinnat nousivat että pohjainflaatio kiihtyi.

Vakaushjelman toinen tarkistus vuosiksi 2000–2004 esitettiin Euroopan komissiolle 23. tammikuuta 2001, ja neuvosto esitti siitä arvionsa 12. maaliskuuta 2001⁷. Alijäämätavoitteiden odotetaan paranevan edelleen lähinnä sen perusteella, että nyt rajoitetaan juoksevia menoja ja samalla luodaan liikkumavaraa valtion investointien vahvistamista ja verorasituksen keventämistä varten vuoden 2002 jälkeen. Valtiontalouden ennustetaan saavuttavan tasapainon vuonna 2001 ja olevan seuraavina vuosina ylijäämäinen niin, että vuonna 2004 ylijäämä on 0,3 % BKT:sta. Lisäksi velan osuus BKT:sta laskee edelleen, vuonna 2001 alle 60 %:iin ja ohjelmakauden loppuun mennessä hieman alle 50 %:iin.

1.1.3. *Irlanti*

Neuvosto katsoi, että Irlannin joulukuussa 1999 tarkistettu vakaushjelma oli vakaush- ja kasvusopimuksen mukainen⁸. Vakaushjelman toteutuminen vuonna 2000 ylitti taas viranomaisien odotukset. Joulukuussa 2000 Irlannin viranomaiset korjasivat vuoden 2000 BKT:n kasvuarviotaan alkuperäisestä 7,4 %:sta 10,7 %:iin. Voimakkaasti kasvavasta taloudesta kertyvät verotulot kattavat reilusti menojen ylitykset, ja valtiontalouden ennustetaan olevan 4,5 % BKT:sta ylijäämäinen vuonna 2000 verrattuna alun perin ennustettuun 3,3 %:iin. Valtion velan suhteellinen osuus BKT:sta laskee edelleen noin 39 %:iin vuonna 2000, ja vastaperustetun kansallisen eläkerahaston varat vastasivat vuoden 2000 lopussa jo yli 6:ta % BKT:sta.

Joulukuussa 2000 tarkistettu vakaushjelma vuosiksi 2001–2003 sisältää talousarviot vuodeksi 2001. Neuvosto esitti siitä arvionsa 12. helmikuuta 2001. Ohjelmassa vakuutetaan, että Irlanti täyttää vastaisuudessaakin vakaush- ja kasvusopimuksen tavoitteet. Julkisen talouden rahoitusasema on ylijäämäinen joka vuosi vuoteen 2003 asti. Velan suhteellisen osuuden BKT:sta ennustetaan laskevan edelleen voimakkaasti, alle 25 %:iin vuoden 2003 loppuun mennessä.

1.1.4. *Portugali*

Vuoden 2000 julkisen talouden muutoksissa noudatettiin Portugalin tarkistettua vakaushjelmaa (2000–2004), josta neuvosto antoi arvionsa 13. maaliskuuta 2000. Valtion talouden alijäämä on vuonna 2000 nykyisten arvioiden mukaan 1,4 % BKT:sta (eli 0,1 prosenttiyksikköä vakaussopimuksessa esitettyä tavoitetta pienempi). Tähän tulokseen päästiin kuitenkin ainoastaan yleismaailmallisen matkaviestintäjärjestelmän (UMTS) toimilupien myyntitulojen avulla (0,4 % BKT:sta) ja siihen päädyttiin, koska juoksevat menot (pl. korkomenot) ylittyivät ja välilliset verot laskivat noin 0,5 prosenttiyksikköä BKT:sta vastaavan määrän ja pääomamenojen vähennys korvasi ne vain osittain.

Vakaushjelman toinen tarkistus vuosiksi 2000–2004 esitettiin Euroopan komissiolle 23. tammikuuta 2001, ja neuvosto antoi siitä arvionsa 12. maaliskuuta 2001⁹.

⁷ EYVL C 109, 10.4.2001.

⁸ EYVL C 60, 2.3.2000.

⁹ EYVL C 109, 10.4.2001.

Ohjelmassa esiteltävän valtiontalouden vakauttamisprosessin avulla tavoitteena on saavuttaa tasapaino vuonna 2004. Vakauttamisen kokonaispöytäkirja jakaantuu melko tasaisesti koko kaudelle 2001–2004. Lisäksi alijäämäsuhteen alentaminen on tuloksena talousarvion tulo- ja menupuolen samanlaisista kumulatiivisista muutoksista, jotka vastaavat 0,75 prosenttiyksikköä suhteessa BKT:een. Neuvosto katsoi, että nopeampi alijäämäsuhteen alentaminen olisi suotavaa.

1.2. Ehdollisuus

Neuvoston asetuksen (EY) N:o 1164/94 6 artiklassa säädetään, että koheesiorahastosta annettavan tuen ehtona on valtiontalouden moitteeton hoito. Tukea saavan jäsenvaltion uusien hankkeiden rahoittaminen voidaan keskeyttää, jos neuvosto päättää, että kyseisellä jäsenvaltiolla on liiallinen alijäämä eikä päätöstä kumota perustamissopimuksen 104 artiklan mukaisesti.

Edellisen vuoden yleinen valtiontalouden alijäämä arvioidaan komission keväällä laatimien talousennusteiden perusteella. Talousennusteet perustuvat jäsenvaltioiden ennen 1. maaliskuuta ilmoittamiin edellisen vuoden talousarviotietoihin. Kuluvan vuoden yleiset valtiontalouden alijäämät arvioidaan komission syksyllä laatimien talousennusteiden perusteella sen jälkeen, kun niiden luotettavuus on tarkistettu.

Vuonna 2000 millään koheesiorahaston tukea saavalla jäsenvaltiolla ei ollut liiallista alijäämää. Näin ollen komissio ei laatinut vuonna 2000 arviota ehdollisuusvaatimuksen täyttymisestä missään näistä jäsenvaltioista.

2. TOIMINTAPERIAATTEET JA MYÖNNETYT TUET

2.1. Yhteensovittaminen yhteisön muiden politiikkojen kanssa

2.1.1. Julkiset hankinnat

Komissio on kiinnittänyt koheesiorahaston toiminnan aloittamisesta lähtien erityistä huomiota siihen, että julkisia hankintoja koskeva yhteisön lainsäädäntö saatetaan asianmukaisesti osaksi kansallista lainsäädäntöä ja että yhteisön sääntöjä ja vaatimuksia noudatetaan tiukasti yhteisön taloudellisen tuen yhteydessä. Tämä on erityisen tärkeää koheesiorahaston antamassa tuessa, kun otetaan huomioon koheesiorahaston suuret tukiosuudet sen tukea saavissa hankkeissa. Tämän vuoksi komissiolta vaaditaan tavallista suurempaa tarkkuutta avoimuutta koskevien sääntöjen noudattamisen seurannassa julkisten hankintojen alalla.

Komission tarkastuskäyntien yhteydessä tehdään myös rutiinitarkastuksia, jotka liittyvät julkisia hankintoja koskevien yhteisön direktiivien noudattamiseen ja valintamenettelyjen asianmukaisuuteen. Koska komissio valvoo tarkasti koheesiorahaston hyväksymiä hankkeita, kansalliset hallintoviranomaiset ymmärtävät ja soveltavat nykyisin paremmin yhteisön menettelyjä, jotka koskevat julkisia hankintoja ja tarjouskilpailuja. Komission mukaan kansallisten viranomaisten ja seurantakomiteoiden yhteistyö sujuu yhä paremmin, ja ne vastaavat kattavasti rahoitushakemuksen arvioinnin sekä hankkeiden toteuttamisen seurannan yhteydessä komission esittämiin kysymyksiin.

2.1.2. *Kilpailu*

Koheesiorahastosta annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1164/94 säädetään, että hankkeiden on oltava erityisesti kilpailupolitiikan mukaisia. Tukihakemuksia käsiteltäessä arvioidaan tältä osin lähinnä rahastosta tuettavien toimenpiteiden yhteensopivuutta perustamissopimuksen kanssa sen varmistamiseksi, että toiminnassa noudatetaan kaikilta osin yhteisön kilpailusääntöjä, ja erityisesti valtioneuvoston sääntöjä.

Komissio toteaa aikaisempaan tapansa, että toimintaan ei yleensä liity yhteensopivuusongelmia kilpailuoikeuden kanssa silloin, kun toiminta koskee liikenneinfrastruktuurin edistämiseen tai ympäristön suojelemiseen tähtäviä hankkeita, joista yksittäiset yritykset eivät voi saada erityistä hyötyä. Poikkeuksena ovat julkisiin hankintoihin liittyvien tarjouskilpailujen ratkaisemista koskevien sääntöjen rikkomukset. Näin ollen yhteisön kilpailuasioihin liittyvää valvontaa jatketaan lähinnä sen varmistamiseksi, että infrastruktuurit ovat vapaasti saatavilla kaikille toimijoille, jotka täyttävät vaadittavat tekniset ja juridiset edellytykset.

2.1.3. *Ympäristö*

Koheesiorahastosta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1164/94 8 artiklassa säädetään, että hankkeiden on oltava yhteisön eri alojen politiikkojen sekä ympäristöpolitiikan mukaisia.

Yhteisön ympäristöpolitiikan tavoitteet määritellään perustamissopimuksen 174 artiklassa seuraavasti:

- ympäristön laadun säilyttäminen, suojeleminen ja parantaminen
- ihmisten terveyden suojeleminen
- luonnonvarojen harkittu ja järkevä käyttö.

Ympäristöön ja kestäväan kehitykseen liittyvän yhteisön periaate- ja toimintaohjelman mukaan koheesiorahasto edistää perustamissopimuksen tavoitteita ja auttaa ratkaisemaan tärkeitä ympäristönäkökohtia, joita ovat muun muassa vesien pilaantuminen ja asianmukainen jätehuolto. Ohjelmassa painotetaan keskeisten ympäristöongelmien lisäksi ympäristönäkökohtien sisällyttämistä yhteisön muuhun politiikkaan. Tällä pyritään muuttamaan ja hillitsemään joidenkin elinkeinoalojen epäsuotuisia vaikutuksia. Viimeksi mainittu kuuluu koheesiorahaston tehtäviin, sillä liikenneinfrastruktuurit on toinen niistä aloista, joille koheesiorahaston investoinnit keskittyvät.

Koheesiorahastosta annetun asetuksen (EY) N:o 1164/94 3 artiklassa, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 1264/1999, säilytetään ennallaan kohteet, joihin voidaan myöntää koheesiorahaston tukea, eli ympäristönsuojelu ja liikenteen infrastruktuurit.

Lisäksi komissio hyväksyi vuonna 1997 useita toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on vahvistaa komission vuonna 1993 hyväksymiä sisäisiä menettelyjä. Näillä toimenpiteillä pyritään varmistamaan, että ympäristönäkökohdat otetaan paremmin huomioon poliittisessa päätöksenteossa ja hallinnossa.

Ohjelmakauden 2000–2006 aikana vuonna 2000 tuli voimaan asetus (EY) N:o 1264/99, jolla muutettiin ohjelmakaudella 1994–1999 sovellettua asetusta (EY) N:o 1164/94. Se edellytti myönnettyjen tukien hallinnoinnissa sovellettavan menettelyn muuttamista. Menettelyssä otetaan huomioon seuraavat uudet noudatettavat direktiivit, ja niihin nojaututaan järjestelmällisemmin:

Ympäristövaikutusdirektiivi

Direktiivin 85/337/EY muuttamisesta annetussa direktiivissä 97/11/EY, joka tuli voimaan 14. maaliskuuta 1999, säädetään valintaperusteista, joita sovelletaan määriteltäessä, onko liitteessä II lueteltuja hankkeita arvioitava niiden ympäristövaikutusten merkittävyyden perusteella. Lisäksi siinä laajennetaan liitteessä I olevaa luetteloa hankkeista, joiden ympäristövaikutusten arviointi on pakollista. Vuonna 2000 uuden ohjelmakauden 2000–2006 käynnistyessä näiden muutossäädösten soveltamisessa päästiin hyvään alkuun. Rajat ylittävien ympäristövaikutusten arviointia koskeva Espoon yleissopimus saatettiin osaksi tätä direktiiviä.

Luontotyyppi- ja lajidiirektiivi

Direktiivissä 92/43/ETY säädetään, että Natura 2000:n suojelualueiden luettelot on laadittava 10. kesäkuuta 1998 mennessä. Hakemuksissa, joissa haetaan koheesiorahastotukea 1.1.2001 alkaen, tiukennetaan valvontatoimia sen varmistamiseksi, että jäsenvaltiot toteuttavat tarvittavat toimenpiteet ympäristön suojelemiseksi, mikäli yhteisön tukemat hankkeet uhkaavat vaikuttaa suojelualueisiin.

Vesidiirektiivit

Yhdyskuntajätevesien käsittelystä annetussa direktiivissä 91/271/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 98/15/EY, säädettiin, että yksi sen tärkeimmistä määräyksistä (sopivien keräysjärjestelmien ja puhdistamoiden rakentaminen ympäristön alttiuden mukaan) on pantava täytäntöön viimeistään 31.12.2000; sen vuoksi koheesiorahasto jatkoi vuonna 2000 sellaisten infrastruktuurien tukemista, jotka ovat haavoittumiselle alttiita alueita ja suuria taajamia koskevien periaatteiden mukaisia, ja ulottaa nämä tuet uuden ohjelmatyön yhteydessä pienempiin taajamiin.

Direktiivi 2000/60/EY yhteisön vesipolitiikan puitteista hyväksyttiin 23.10.2000. Vaikka itse direktiivissä säädetään, että sen noudattamisen edellyttämät lait ja asetukset on saatettava voimaan vasta viimeistään 22.12.2003, eräät sen periaatteista – erityisesti yhdennetty hoito vesistöalueittain – ovat vaikuttaneet jo vuonna 2000 koheesiorahastosta tuettavien hankkeiden käsittelyyn.

Jätediirektiivit

Kahden jätealalla hiljattain hyväksytyt direktiivit, kaatopaikoista annetun direktiivin 1999/31/EY ja jätteenpoltosta annetun direktiivin 2000/76/EY, täytäntöönpanolla on tukea saavissa jäsenvaltioissa suuri vaikutus sekä organisatorisesti että ympäristön kannalta, koska niiden jätehuolto perustuu pitkälti kaatopaikkoihin ja kaipaa laitosten uusimista sekä kierrätyksen parantamiseen tähtäävän strategian toteuttamista.

Vuonna 2000 koheesiorahastosta ei myönnetty tukea jätteenkäsittelyrakenteita koskeville hankkeille sellaisilla alueilla, joilla ei vielä ollut asianmukaisia

jätehuoltosuunnitelmia, joista säädetään direktiivissä 75/442/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna jätteistä annetulla direktiivillä 91/156/ETY. Tämä vaikutti osaltaan siihen, että näillä alueilla toteutettiin toimenpiteitä tämän yhteisön säädöksen noudattamiseksi.

2.1.4. Liikenne

Yhteistä etua koskevia Euroopan laajuisen liikenneverkon (TEN) hankkeita rahoitetaan TEN-budjetista, kun taas koheesiorahastosta tuetaan ainoastaan infrastruktuureihin liittyviä TEN-liikennehankkeita.

TEN-budjetin ja koheesiorahaston välinen yhteensovittaminen on tärkeää, koska nämä yhteisön rahoitusvälineet ottavat huomioon tarpeen kytkeä rakenteellisista puutteista kärsivät saari- ja syrjäseutualueet sekä liikenteellisesti eristyksissä olevat alueet yhteisön keskusalueisiin.

TEN-asetuksen mukaan hankkeen samalle vaiheelle ei periaatteessa voida myöntää tukea sekä TEN-budjetista että muista yhteisön rahoituslähteistä. Joissakin tapauksissa hankkeita, joiden toteutettavuustutkimukset on rahoitettu TEN-budjetista, voidaan tukea koheesiorahastosta tai EIP:sta. Tällöin (osa)rahoitusta myönnetään lähinnä varsinaisen investoinnin rakennustöihin. Usein koheesiorahastosta rahoitetaan liikennealan rakennushankkeita, joiden avulla helpotetaan pääsyä Euroopan laajuiseen liikenneverkkoon, jonka osat puolestaan rahoitetaan TEN-budjetista.

Vuonna 2000 TEN-budjetin maksusitoumukset olivat 581 miljoonaa euroa ja maksumäärärahat 449 miljoonaa euroa liikenteen alalla.

TEN-varainhoitoasetusta (EY N:o 2236/95) muutettiin asetuksella EY N:o 1655/99 keskipitkän aikavälin suunnittelun mahdollistamiseksi laatimalla ohjeellisia monivuotisia ohjelmia sekä julkisen ja yksityisen sektorin välisen kumppanuuden syntymisen edistämiseksi ja riskipääomaosallistumisen sallimiseksi (1–2 % budjettivaroista voidaan käyttää riskipääoman muodostamiseen). Vuonna 2000 komissiota TEN-asetuksen toimeenpanossa avustava rahoitustukikomitea antoi myönteisen lausunnon kauden 2000–2006 ohjeellisesta monivuotisesta ohjelmasta, joka tarkistetaan vuonna 2003. Nykyisessä ehdotuksessa, jonka komissio hyväksyy syksyllä 2001, on varattu yhteensä noin 2,8 miljardia euroa 11 ensisijaiseen hankkeeseen (Essenin ensisijaisiin hankkeisiin), maailmanlaajuisen satelliittinavigointijärjestelmien edistämiseen (“Galileo-hankkeeseen”) ja neljään yhteistä etua koskevien hankkeiden ryhmään.

2.2. Yhteensovittaminen rakennerahastojen kanssa : strategiset viitekehykset

Ohjelmakaudella 2000–2006 komissio vahvisti joukon koheesiorahastoa koskevia suuntaviivoja, joiden mukaan rahaston tukitoimia on tarkasteltava strategisen yhteensovittamisen näkökulmasta, ja ne on sisällytettävä ohjelmiin, joissa määritellään tuen ensisijaiset käyttökohteet valituilla aloilla ja pyritään yhteensovittamaan toiminta yhteisön muiden rahoitusvälineiden kanssa.

2.2.1. Ympäristö

Espanja

Espanjan viranomaisten kanssa sovitut tuen ensisijaiset kohteet ovat:

- yhdyskunta-, teollisuus- ja ongelmajätteen huolto
- viemärointi ja jäteveden käsittely
- vesihuolto

Jokaisella alalla on laadittu strategiset viitekehykset, joiden mukaan analysoidaan nykyistä tilannetta, määritellään olemassa olevat ongelmat ja puutteet sekä tavoitteet ja tarkoitukseen tarvittava tuki. Viitekehykset laaditaan ottaen huomioon eri hallinnonalojen osaamisalat, sovellettava yhteisön lainsäädäntö ja kansallinen lainsäädäntö sekä kehittämiseen varattu aika.

Espanjan jätehuollon strategisessa viitekehysessä otetaan huomioon yhteisön jätehuoltostrategian tavoitteet ja perusteet. Viitekehys perustuu aikaisempiin kansallisella tai alueellisella tasolla hyväksytyihin jätehuoltosuunnitelmiin. Asiakirjassa analysoidaan tilannetta yhdyskunta- ja ongelmajätteen huollon sekä muiden jätevirtojen (käytettyjen autojen, renkaiden, rakennus- ja purkujätteiden, puhdistamolietteiden, jne.) ja saastuneen maaperän huollon osalta. Jokaiselle jätelajille on määritelty tavoitteet sekä ehdotettu niiden saavuttamiseksi vaadittavat toimenpiteet.

Viemäroinnin ja jäteveden käsittelyn strategisessa viitekehysessä kuvaillaan Espanjan tilannetta tällä alalla sekä kerrotaan sovellettavista strategioista ja ohjelmakauden 2000–2006 tukitoimista, joita yhdyskuntajätevesien käsittelyä ja purkua koskevien yhteisön vaatimusten noudattaminen edellyttää. Tämän alan tavoitteet sisältyvät Espanjan kansalliseen jäteveden viemärointi- ja puhdistussuunnitelmaan (Plan Nacional de Saneamiento y Depuración de Aguas Residuales Urbanas). Tavoitteena on viemäroinnin ja jätevedenkäsittelyjärjestelmien parantaminen, päästöjen laadun tarkempi valvonta käsiteltävien jätevesien uudelleenkäyttöä silmällä pitäen ja puhdistamolietteen tehokkaampi huolto ja käsittely.

Vesihuollon strategisen viitekehysten päätavoitteena on varmistaa ja taata riittävä hyvälaatuisen veden saanti koko väestölle ottaen huomioon lähivuosina odotettavissa oleva kulutuksen kasvu sekä tarve hoitaa käytettävissä olevia vesivaroja asianmukaisesti tehostamalla niiden käyttöä ja välttämällä niiden pilaamista sekä etsimällä uusia vesivaroja. Vesivarojen huollossa yksikköinä ovat jokialtaat, joista jokaisella on oma allasuunnitelmansa (Plan de Cuenca). Suunnitelmien päätavoitteena on turvata määrällisesti ja laadullisesti riittävä vedensaanti, optimoida käytettävissä olevien vesivarojen käyttö vettä säästämällä ja vesihuoltoa tehostamalla, käyttää erilaisista lähteistä peräisin olevia vesivaroja ja vähentää vesihuoltojärjestelmien haavoittuvuutta. Jokaisen jokialtaan huollosta vastaa oma yksikkönsä (Confederación Hidrográfica).

Kaikkia edellä mainittuja strategisia viitekehyksiä kehitetään yhtenäisesti sekä ottaen huomioon saastuttaja maksaa -periaatteen eri sovellukset.

Portugali

Ohjelmakaudella 1996–1999 tehtiin suuria investointeja, joiden päätavoitteena oli lisätä vesihuollon kapasiteettia sekä parantaa sen laatua Suur-Lissabonin, Suur-Oporton ja Algarven alueilla, tarkkailla maanalaisen veden laatua ja kunnostaa jäteveden käsittelylaitoksia sekä rakentaa uusia laitoksia suurimpiin kaupunkeihin ja ympäristön kannalta herkille alueille.

Teollisuuden jätevesien käsittelyä varten rakennettiin integroituja järjestelmiä muutamilla teollistuneimmilla alueilla, joilla esiintyy erityisen vakavia ympäristöongelmia teollisuuden jätevesien saastuttavan vaikutuksen vuoksi (Vale do Ave, Águeda, Alcanena).

Kiinteän jätteen käsittelyn alalla luotiin integroituja jätehuoltojärjestelmiä, jotka kattavat entistä suuremman alueen ja palvelevat suurempaa osaa väestöstä. Kukin järjestelmistä kattaa useita kuntia ja sisältää sekä jätteen keräämisen että kierrätyksen. Samanaikaisesti vanhoja kaatopaikkoja suljettiin ja kaatopaikka-alueita kunnostettiin.

Ohjelmakaudella 2000–2006 Portugalin ympäristöalan strategisessa viittekehelyksessä määritellään seuraavat ensisijaiset tavoitteet:

Kehitetään edelleen ja täydennetään ympäristöalan perusinfrastruktuureja.

Kehitetään mahdollisuuksia kestäväan kehitykseen, ympäristönsuojeluun ja luonnonvarojen hoitoon.

Tämä käsittää luonnonvarojen suojelun ja hoidon parantamisen sekä ympäristöpolitiikan sisällyttämisen alueellisiin ja alakohtaisiin kehityspolitiikkoihin paremman ympäristövaikutusten arvioinnin avulla sekä saastuttaja maksaa- ja käyttäjä maksaa -periaatteiden mukaisesti. Lisäksi tarvitaan strategisia kumppanuuksia julkishallinnon ja esimerkiksi yksityisen sektorin erilaisten organisaatioiden välillä. Luonnonvaroja ja muita ympäristöasioita koskevaa koulutusta ja tiedottamista tullaan korostamaan myös yhtenä tärkeänä asiana.

Koheesiorahaston tukea kohdennetaan suurimmille vesihuoltohankkeille, kaupunkien jäteveden poisto- ja käsittelyhankkeille sekä kaupunkien kiinteän jätteen infrastruktuurihankkeille. Sekä vesihuolto että jäteveden käsittely sisällytetään integroituihin järjestelmiin, joissa kuntien välisiä veden koko kierron kattavia järjestelmiä hallinnoi sama yksikkö.

Koheesiorahaston tukea täydentää alueellisten ohjelmien tasolla EAKR:sta myönnettävä tuki, jonka avulla rakennetaan tai kunnostetaan näiden järjestelmien pienempiä paikallisia osia.

Tämä edellyttää ensisijaisten tavoitteiden ja aikataulujen läheistä yhteensovittamista koheesiorahaston ja alueellisten toimenpideohjelmien välillä (Norte, Centro, Alentejo, Lissabon ja Vale do Tejo, Algarve, Madeira ja Azorit).

Vesihuollon sekä jäteveden poiston ja käsittelyn aloilla päätavoitteina on lisätä merkittävästi näiden palvelujen piiriin kuuluvan väestön määrää sekä vesihuollossa lisäksi parantaa juomaveden laatua yhteisön direktiivien mukaisesti ja parantaa vedenjakelun luotettavuutta.

	Vuonna 2006 palvelujen piiriin kuuluva väestö, % (manner-Portugali)
Juomavesi	95
Jäteveden poisto ja käsittely	90
Kiinteän jätteen käsittely	98

Irlanti

Irlannin viranomaiset esittivät ympäristöalan strategisen viitekeh്യksensä 29. heinäkuuta 2000. Siinä esiteltiin rajallinen määrä jäteveden käsittelyä ja kiinteän jätteen huoltoa koskevia hankkeita ensisijaisina kohteina.

Jäteveden käsittelyssä ensisijaiset tavoitteet ovat kansallisen politiikan tärkeimpien tavoitteiden mukaisia. Tavoitteet määritellään kansallisessa kehittämissuunnitelmassa tai yhteisön tukikehyksessä sekä taloudellisiin ja sosiaalisiin perusrakenteisiin keskittyvässä TO:ssa vuosiksi 2000–2006. Ohjelmien kaksi yleistavoitetta ovat varmistaa EU:n politiikassa asetettujen puitteiden noudattaminen sekä tukea taloudellista ja sosiaalista kehitystä siten, että pyritään saavuttamaan ja ylläpitämään samalla korkea ympäristönsuojelun taso.

Kokonaisvaltainen kansallinen strategia tavoitteiden saavuttamiseksi määritellään kansallisen kehittämissuunnitelman tai yhteisön tukikehyksen sekä taloudellisiin ja sosiaalisiin perusrakenteisiin keskittyvän TO:n mukaisesti. Suunnitellut investoinnit ohjelmakaudella 2000–2006 ovat 3,853 miljardia euroa.

Irlannin hallitus hyväksyi alkuvuodesta 2000 puitteet saastuttaja maksaa -periaatteen soveltamisesta vesihuollon infrastruktuureissa ja toiminnassa. Niissä säädetään muun muassa, että muiden kuin kotitalouksien on maksettava julkisista vesipalveluista kustannuksia vastaava hinta (pääoma- ja käyttökustannukset). Muiden kuin kotitalouksien vedenkulutusmittaukset saadaan päätökseen vuoteen 2006 mennessä. Kotitalouksien palvelut maksetaan vastaisuudessakin julkisista varoista. Yhteisön tukikehyksen yhteydessä sovittiin, että saastuttaja maksaa -periaatteen soveltamisen edistymistä tarkastellaan väliarvioinnissa.

Julkisen ja yksityisen sektorin välisiä kumppanuuksia suositaan vesihuollon alalla yleensä noudattamalla lähestymistapaa, jossa sama yritys huolehtii hankkeen suunnittelusta ja rakentamisesta tai suunnittelusta, rakentamisesta ja käytöstä. Sitä käytetään hankkeissa, joihin sisältyy suuren vesi- tai jätevedenkäsittelylaitoksen rakentaminen tai uudistaminen. Kaksi koheesiorahaston tukemaa hanketta on tämän lähestymistavan pilottihankkeita vesihuollon alalla.

Ensisijaisia investointeja jätevesialalla ohjaa tarve varmistaa yhdyskuntajätevesien käsittelystä annetun direktiivin noudattaminen. Koheesiorahasto tuki hankkeita. Sille esitetyt kolme ensisijaista hanketta olivat Dublinin, Corkin ja Limerickin jätevedenpuhdistamot.

Kiinteän jätteen osalta yleistavoitteet ovat tukea alueellisesti tasapainoista taloudellista ja sosiaalista kehitystä siten, että pyritään saavuttamaan ja ylläpitämään samalla korkea ympäristönsuojelun taso, sekä varmistaa EU:n poliittisen viitekeh്യksen noudattaminen. Perustavoitteena on pienentää riippuvuutta jätteen sijoittamisesta kaatopaikalle nykyisestä 90 prosentista.

Kiinteää jätevirtaa koskevat ensisijaiset tavoitteet muodostavat kansallisen politiikan, joka määrittellään kansallisessa kehittämissuunnitelmassa tai yhteisön tukikehyksessä ja kahdessa alueellisessa toimenpideohjelmassa kaudeksi 2000–2006.

Asiakirjassa kuvaillaan strategia alueellisten jätehuoltosuunnitelmien kehittämistä ja infrastruktuurivaatimuksista päättämistä varten sekä annetaan yksityiskohtaiset tiedot ohjelmakaudeksi 2000–2006 suunnitelluista 825 miljoonan euron kokonaisinvestoinneista.

Kansallisessa jätehuoltopolitiikassa sovelletaan saastuttaja maksaa -periaatetta määräämällä jätemaksuja. Yksityinen sektori veloittaa kotitalouksille tarjoamistaan jätteen keräyspalveluista 16:lla 34:stä paikallishallinnon alueesta. Vain kolme Dublinin paikallishallintoyksikköä ei ole vielä perinyt jätemaksuja palveluistaan.

Kiinteän jätteen infrastruktuurien alalla suositeltavimpana menetelmänä strategisessa viitekehyksessä pidetään lähestymistapaa, jossa sama yritys huolehtii hankkeen suunnittelusta, rakentamisesta, käytöstä ja rahoituksesta jätehuoltosuunnitelmaehdotusten mukaisten jätteenpolttolaitosten rakentamishankkeissa.

Koska kiinteää jätettä koskevien hankkeiden toteutus ei ole Irlannissa yhtä pitkällä kuin jätevesihankkeiden, Irlannin viranomaiset ovat ehdottaneet koheesiorahaston tukea tietyille hankeryhmille. Näitä ovat esimerkiksi yksittäisten jätteenpolttolaitoshankkeiden suunnittelu- ja hankintakustannukset tai vastaavat kustannukset, jotka liittyvät yhtenäisen lähestymistavan soveltamiseen tietyn alueen jätehuoltoon, jossa tällaiset infrastruktuurit ovat alueen jätehuoltosuunnitelman määräysten mukaisia. Ehdotetut hankkeet ovat joko koheesiorahaston tukemien toteutettavuustutkimusten jälkeisiä hankkeita tai sisältävät tällaisia tutkimuksia.

Kreikka

Kreikka toimitti 11.12.2000 päivätyssä kirjeessään ehdotuksensa ympäristötoimintasuunnitelmaksi, joka sisältää strategisen viitekehyksen koheesiorahastosta tuettaville ympäristönsuojeluhankkeille Kreikassa.

Toimenpiteitä toteutetaan pääasiallisesti kolmella alalla:

Juomavesi ja juomavedenjakelu

Hankkeet, jotka takaavat juomaveden oton ja varastoinnin sekä juomavesihuollon.

Jäteveden viemärointi

Hankkeet jäteveden erottamiseksi sadevedestä, siihen tarvittavat putkistot ja/tai varastot, työt tulvien estämiseksi sekä jäteveden käsittely ja käsitellyn veden toimittaminen.

Jätehuolto

Kotitalousjätteen käsittelyhankkeet lajittelevasta keräyksestä erotteluun ja jätteen käsittelyyn. On syytä muistaa, että tukea voidaan myöntää ainoastaan hankkeille, jotka jäsenvaltio on sisällyttänyt komissiolle esittämänsä kansalliseen jätehuoltosuunnitelmaan.

Jäsenvaltio vahvistaa komissiolle toimitettavassa taulukossa taloudelliset ennusteet, joissa arvioidaan strategiakehyksen määrää kaudella 2000–2006. Taulukossa nimetään tärkeimmät hankkeet ja ilmoitetaan kaikille muille hankkeille varatut määrät aloittain. Hankkeita ei tietenkään ole vielä nimetty, vaan ne määritellään sitä mukaa kuin lopullinen valinta tehdään.

M.E.N. :n 5.4.2001 päivätyssä, alueille osoitetussa aihetta koskevassa kiertokirjeessä nro 11924/792 annetaan joitakin ohjeita näiden hankkeiden määrittelyä varten.

2.2.2. *Liikenne*

Espanja

Komission ja Espanjan viranomaisten pohdittua koheesiorahaston toiminnan tulevaisuutta ohjelmakaudella 2000–2006 muutetun koheesiorahastoasetuksen B artiklan 2 kohdan mukaisesti esitettiin Euroopan laajuisiin liikenneverkkoihin kohdistuville investoinneille viitekehys, jossa määritellään Espanjan yleinen strategia tällä alueella kyseisellä ohjelmakaudella.

Viitekehys on yhdenmukainen niiden komission suuntaviivojen kanssa, jotka koskevat rakennerahastoista tuettavia toimenpiteitä ja niiden yhteensovittamista koheesiorahaston kanssa¹⁰, ja sen tavoitteet ovat:

- parantaa taloudellisia kehitysnäkymiä, kilpailukykyä ja työllisyyttä
- edistää tasapainoista kehitystä
- edistää kestävästä liikkuvuudesta ja taata liikennepalvelujen saatavuus siellä, missä ei ole yksityisiä kulkuneuvoja tai missä esiintyy liikkuvuusongelmia.

Koheesiorahaston ohjelmakautta 2000–2006 koskevan käsikirjan mukaan Espanjan viranomaisten esittämä viitekehys sisältää seuraavat osat:

- Pitkän aikavälin tavoitteiden määrittely
- Sellaisten tavoitteiden erittely, jotka voidaan saavuttaa vuoden 2006 aikana Euroopan laajuisten liikenneverkkojen kehityksessä, pääkäytäviä koskevien toimenpiteiden yksilöinti ja investointikustannusten arviointi
- Yhteisön eri rahastojen käyttöä koskeva strategia.

Espanjan viranomaisten valitsemaa strategista lähestymistapaa ohjelmakaudella 2000–2006 toteutettaviin, koheesiorahastoista tuettaviin toimenpiteisiin noudatetaan jatkamalla investointeja Euroopan laajuisen rautatieverkon kehittämiseen ja nykyaikaistamiseen erityisesti suurnopeusratojen osalta, jatkamalla sellaisten tieakseliin rakentamista, jotka helpottavat yhteyksiä Ranskaan ja Portugaliin, sekä parantamalla satamien toimintaedellytyksiä.

Kokonaistrategian toteuttamista seurataan säännöllisesti koheesiorahaston eri seurantakomiteoissa. EAKR :n toteuttamien toimenpiteiden yhteensovittamista

¹⁰ KOM (1999) 344, 1.7.1999

puolestaan valvoo liikennealaa käsittelevä työryhmä, joka on perustettu yhteisön tukikehyksen yhteydessä.

Portugali

Koheesiorahaston toiminnan tulevaisuudesta komission ja Portugalin viranomaisten välillä vuonna 1999 käynnistetyn pohdinnan jälkeen Portugalin viranomaiset esittivät uuden asetuksen B artiklan 2 kohdan mukaisesti liikennealan viitekehysten, jossa määritellään Portugalin yleinen strategia tällä alalla kaudeksi 2000–2006.

Strategiaa analysoitiin neuvoteltaessa yhteisön tukikehyksestä Portugalia varten sekä liikenneyhteyksiä koskevasta toimintasuunnitelmasta sen varmistamiseksi, että strategia on yhdenmukainen komission suuntaviivojen kanssa, jotka koskevat rakennerahastoista tuettavia toimenpiteitä ja niiden yhteensovittamista koheesiorahaston kanssa¹¹.

Liikennealan viitekehystä koskeva asiakirja on komission 22. elokuuta 2000 hyväksymän liikenneyhteyksiä koskevan toimintasuunnitelman liitteenä.

Viitekehys on tärkein väline sovitettaessa yhteen koheesiorahastosta, EAKR :sta (sekä alakohtaiset että alueelliset toimenpiteet) ja muista yhteisön rahoituslähteistä, kuten Euroopan laajuisille liikenneverkoille varatusta budjettikohdasta, rahoitettavia toimenpiteitä.

Portugalissa on tulevaisuuteen ohjelmakaudeksi määritelty seuraavat painopistealueet:

- infrastruktuureille myönnettävien määrärahojen ja liikennejärjestelmän tehokkuuden lisääminen maan kansainvälisen integraation turvaamiseksi ja siten portugalilaisten yritysten kilpailukykyyn vahvistamiseksi
- kaupunkiliikenteen kehittäminen ja järkipäätämisen
- alueiden sisäisen koheesion lujittaminen parantamalla alueellisia liikenneyhteyksiä (alueiden välillä ja pääverkkoon nähden)
- panostaminen logistisiin toimintoihin erityisesti rakentamalla yhtenäinen liikenteen solmukohtien verkko, jolla on myös olennainen tehtävä eri liikennemuotojen yhdistämisessä.

Tämän strategisen lähestymistavan toteuttaminen edellyttää, että päärataverkon nykyaikaistamista jatketaan, suurten tieakseliin rakentamista joudutetaan unohtamatta pienempiäkään liittymiä, suurimpiin kaupunkeihin rakennetaan metrojärjestelmät, satamien varustetasoa sekä toimintaedellytyksiä parannetaan ja lentokenttien kapasiteettia/palvelutasoa nostetaan.

Kokonaistrategian toteuttamista seurataan säännöllisesti liikennealaa käsittelevässä työryhmässä, jonka Portugalin viranomaiset perustavat.

Koheesiorahaston toiminta painottuu, kuten se on painottunut rahaston perustamisesta lähtien, Euroopan laajuisen verkkojen toteuttamiseen. Siksi tuki on

¹¹ KOM (1999) 344, 1.7.1999

keskitettävä Essenin ensisijaiseen hankkeeseen nro 8, joka koskee Portugalin ja Espanjan multimodaalista yhteyttä muuhun Eurooppaan. Muita Euroopan laajuisiin verkkoihin liittyviä rakenteellisia hankkeita, jotka voivat osaltaan vaikuttaa siihen, että järjestelmät olisivat toimintakunnossa vuonna 2006, on myös tuettava ensisijaisesti, jotta niiden vaikutus koheesioon olisi mahdollisimman suuri.

Irlanti

Irlannin liikennealan viitekehyksessä muistutetaan, että kansallisen kehittämissuunnitelman päätavoite on edistää kestävästä liikennepolitiikkaa, joka tukee jatkuvaa taloudellista kasvua ja aluekehitystä varmistaen samalla ympäristönsuojelun korkean tason. Tämän saavuttamiseksi kansallisessa strategiassa määritellään seuraavat ensisijaiset tavoitteet:

Tieverkko

- Dublinista lähtevän viiden tärkeimmän yhdysväylän kehittäminen moottoriteiksi/korkeatasoisiksi kaksikaistaisiksi teiksi, ja
- Muiden kansallisten pääväylien parannustyöt.

Liikenneyhteydet Suur-Dublinin alueella

- Kaupunkia kiertävän C-moottoritien saattaminen päätökseen sen kapasiteetin lisäämiseksi sekä Dublinin sataman tunnelin rakentaminen
- Julkisen liikenteen palvelujen lisääminen uudella kevytrautatiellä, lounaisen rautatiekäytävän raiteiden nelinkertaistaminen kauko- ja paikallisliikenteen palvelujen erottamiseksi, kaupungin keskustan radan merkinantolaitteiden uudistaminen palvelujen lisäämiseksi ruuhka-aikoina, uusien asemien rakentaminen, uuden liikkuvan kaluston hankkiminen nykyiselle metrolle (DART) ja lähiliikenteelle sekä bussien lisääminen.

Kansallinen julkinen liikenne

- Linja-auto- ja rautatiepalvelujen parantaminen eri alueiden kaupungeissa.
- Kansallisen rautatieverkon kapasiteetin ja turvallisuuden parantaminen.
- Viitekehukseen sisältyvät kansallisen tieverkon ja julkisen liikenteen ensisijaiset tavoitteet ovat täysin koheesiorahastolle ehdotettujen ensisijaisten hankkeiden tavoitteiden mukaisia.

Viitekehysten muut pääosat:

- Viitekehyksessä kuvaillaan strategia, jolla nämä liikennealan tavoitteet saavutetaan, viittaamalla kansalliseen kehittämissuunnitelmaan sekä kansallisen tieliikenteen ja julkisen liikenteen alaohjelmiin. Ohjelmakauden 2000–2006 suunnitellut kokonaiskustannukset vuoden 1999 hintatason mukaan ovat 6 miljardia euroa kansallisen tieverkon ja 2,8 miljardia euroa julkisen liikenteen alalla. Yli 70 % suunnitelluista investoinneista arvioidaan käytettävän Euroopan laajuiseen liikenneverkkoon kuuluvien tärkeimpien maantie- ja rautatieväylien kehittämiseen.

- Saastuttaja maksaa -periaatteen osalta viitekehyksessä viitataan ajoneuvojen ja polttoaineen verotukseen. Lisäksi huomautetaan, että käytössä on kaksi maksullista siltaa. Maksujärjestelmä tullaan ulottamaan kansalliseen tieverkkoon julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien mukaisesti. Joulukuussa 2000 oli määritelty 11 tiehanketta, joista eräiden osalta on jo avattu tarjouskilpailu.
- Dublinin tieliikenteen strategian päivityksen yhteydessä vuonna 2001 kehitetään laaja kysynnän hallintastrategia liikennealalle.

Hankkeet, jolle koheesiorahaston tuki kohdistetaan ohjelmakaudella 2000–2006, ovat edellä kuvailtujen investointien yleistavoitteiden mukaisia ja miltei kaikki edellisellä ohjelmakaudella tuettujen hankkeiden viimeisiä rakennusvaiheita.

Kreikka

Kreikka toimitti 6.4.2000 päivätyssä kirjeessään ehdotuksensa tieakseleita, satamia ja kaupunkien kehittämistä koskevaksi toimintaohjelmaksi, joka sisältää strategian Kreikan maanteitä ja satamia koskevia hankkeita varten, ja 6.4.2000 päivätyssä kirjeessään ehdotuksensa rautateitä, lentokenttiä ja kaupunkiliikennettä koskevaksi toimintaohjelmaksi, joka sisältää strategian Kreikan rautateitä ja lentokenttiä koskevia hankkeita varten.

Neuvottelujen päätteeksi molemmat asiakirjat saatettiin lopulliseen muotoonsa vuoden 2000 lopussa. Kumpikin hyväksytty toimintaohjelma sisältää strategisen viitekehysten koheesiorahastosta tuettaville hankkeille liikenteen alalla kaudella 2000–2006.

Strateginen lähestymistapa

Koheesiorahasto on edelleenkin avainasemassa Euroopan laajuisia verkkoja toteutettaessa erityisesti käytävien ja verkkojen avainpisteiden osalta sekä Essenissä määriteltyjen ensisijaisten reittien puuttuvien yhteyksien osalta. Tätä varten viitekehyksessä annetaan suuntaa-antava arvio vaadittavien investointien kustannuksista, väliaikainen toteutusaikataulu ja ohjeellinen suunnitelma rahoituslähteistä yksityisen sektorin osuus mukaan lukien. Viitekehyksessä on myös melko yksityiskohtainen kuvaus investointien konkreettisesta kohteesta. Asiakirjasta käy ilmi toiminnan yhdenmukaisuus Euroopan aluekehitysrahaston kanssa.

Painopisteet liikennemuodoittain ovat:

- Maantiet

PATHE- ja Via EGNATIA -moottoritiet, joita on osittain rahoitettu edellisellä kaudella.

JOONIAN akseli ja KORINTTI-TRIPOLI-KALAMATA/SPARTA -moottoritie

- Rautatiet

PATHE-käytävä – osittain rahoitettu edellisellä kaudella.

ATEENA-THESSALONIKI-PROMACHON-käytävän sähköistys (rajat Bulgarian kanssa) – osittain rahoitettu edellisellä kaudella.

Rautatieyhteys IKONIONIN satamasta THRIASSION rakennuskokonaisuuteen.

- Satamat

IRAKLION ja IGOUMENITSAN satamat.

- Lentoliikenne

Hankkeen "Modernisation of the Air Traffic Control System" loppuunsaattaminen.

- Yhdistetyt kuljetukset

THRIASSION rakennuskokonaisuus ja rautatieyhteydet olemassaolevaan verkkoon.

2.3. Talousarvio ja sen käyttö, maksusitoumus- ja maksumäärärahat

2.3.1. Käytettävissä olevat varat

Asetuksen N:o 1164/94, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1264/99, eli koheesiorahastoasetuksen 4 artiklan mukaisesti koheesiorahastolle osoitetut maksusitoumusmäärärahat vuodeksi 2000 ovat 2,615 miljardia euroa vuoden 1999 hintoina. Talousarvioon kirjattu lopullinen määrä indeksoinnin jälkeen on 2,659 miljardia euroa.

Koheesiorahastoasetuksen liitteessä I säädettyjä jäsenvaltiokohtaisia vaihteluvälejä noudattaen määrärahojen ohjeellinen jakautuminen maittain on seuraava:

Maa	Alaraja		Yläraja	
	Milj. euroa	%	Milj. euroa	%
Espanja	1621	61,0 %	1687	63,5 %
Kreikka	425	16,0 %	478	18,0 %
Irlanti	53	2,0 %	159	6,0 %
Portugali	425	16,0 %	478	18,0 %
Tekninen apu	2		2	
Yhteensä	2659		2659	

Budjettivallan käyttäjä päätti myös kirjata koheesiorahastoa varten 2,8 miljardia euroa maksumäärärahoja.

Komissio päätti varainhoitoasetuksen 7 artiklan mukaisesti, että vuodelta 1999 vapautuneet 1,7 miljoonan euron määrärahat otetaan uudelleen käyttöön ja että vuonna 1999 takaisinperityt 1 miljoonan euron määrärahat käytetään uudestaan.

2.3.2. Talousarvion toteuttaminen

Seuraavissa taulukoissa esitetään koheesiorahaston budjettimäärärahojen toteutuminen vuonna 2000 sekä määrärahojen siirrot vuodelle 2001.

Yhteenveto koheesiorahaston määrärahojen toteutumisesta vuonna 2000 (€)

Maksusitoumus- määrärahat

	<u>Alkuperäiset</u>	<u>Liikkeet</u>	<u>Lopulliset</u> <u>määrärahat</u>	<u>Maksetut</u>	<u>Peruutetut</u>	<u>Siirrot 2001</u>
Talousarvio 2000	2 659 000 000	0	2 659 000 000	2 245 364 790	88 451	413 546 759
Määrärahasiirrot vuodelta 1999 (toteutumattomat)	0	0	0	0	0	0
Uudelleen käyttöön otetut määrärahat (vapautuneet vuodelta 1999)	1 699 812	0	1 699 812	0	1 699 812	0
Ennakoiden palautukset (korvaukset)	994 593	0	994 593	994 593	0	0
Yhteensä	2 661 694 405	0	2 661 694 405	2 246 359 383	1 788 263	413 546 759

Maksuumäärärahat

	<u>Alkuperäiset</u>	<u>Liikkeet</u>	<u>Lopulliset</u> <u>määrärahat</u>	<u>Maksetut</u>	<u>Peruutetut</u>	<u>Siirrot 2001</u>
Talousarvio 2000	2 800 000 000		2 800 000 000	1 685 223 466	814 776 534	300 000 000
Määrärahasiirrot vuodelta 1999 (toteutumattomat)	157 691 951		157 691 951	0	157 691 951	0
Ennakoiden palautukset (korvaukset)	994 593		994 593	0	994 593	0
Yhteensä	2 958 686 544	0	2 958 686 544	1 685 223 466	973 463 078	300 000 000

Varainhoitoasetuksen 7 artiklan mukaisesti varainhoitovuoden lopussa toteutumattomat määrärahat peruutetaan, ellei komissio ole tehnyt nimenomaista siirtopäätöstä. Maksusitoumusmäärärahat oli sidottu kokonaisuudessaan 31. maaliskuuta 2001 mennessä. Siirrettyjä maksuumäärärahoja voidaan sitä vastoin käyttää vasta, kun vuoden 2001 talousarvion määrärahat on käytetty loppuun.

Seuraavissa taulukoissa esitetään määrärahojen toteutuminen maittain ja hankelajeittain (ympäristöhankkeet, liikennehankkeet tai yhdistetyt hankkeet).

Määrärahojen toteutuminen vuonna 2000 sekä vuodelle 2001 siirretyt määrärahat

Sidottu määrärahat 2000 (sisältää vuodelle 2001 siirretyt määrärahat)

<u>Maa</u>	<u>Ympäristö</u>		<u>Liikenne</u>		<u>Yhdistetyt hankkeet</u>	<u>Yhteensä</u>	
	<u>Määrä</u>	<u>Osuus</u>	<u>Määrä</u>	<u>Osuus</u>	<u>Määrä</u>	<u>Määrä</u>	<u>%</u>
Espanja	749 218 170	46,8 %	851 923 302	53,2 %	164 496	1 601 305 968	60,3 %
Kreikka	163 815 574	37,6 %	271 716 947	62,4 %	0	435 532 521	16,4 %
Irlanti	136 967 016	80,7 %	32 657 648	19,3 %	0	169 624 664	6,4 %
Portugali	176 586 501	39,3 %	272 461 436	60,7 %	1 722 650	450 770 587	17,0 %
Tekninen apu	0	0,0 %	0	0,0 %	1 677 809	1 677 809	
Yhteensä	1 226 587 261	46,2 %	1 428 759 333	53,8 %	3 564 955	2 658 911 549	100,0 %

Maksetut määrärahat 2000

<u>Maa</u>	<u>Ympäristö</u>		<u>Liikenne</u>		<u>Yhdistetyt hankkeet</u>	<u>Yhteensä</u>	
	<u>Määrä</u>	<u>Osuus</u>	<u>Määrä</u>	<u>Osuus</u>	<u>Määrä</u>	<u>Määrä</u>	<u>%</u>
Espanja	547 028 885	48,1 %	589 632 725	51,9 %	691 333	1 137 352 943	67,5 %
Kreikka	166 619 671	55,0 %	136 208 560	45,0 %	0	302 828 231	18,0 %
Irlanti	52 271 877	41,1 %	74 988 716	58,9 %	195 249	127 455 842	7,6 %
Portugali	106 916 040	93,2 %	7 777 796	6,8 %	1 773 490	116 467 326	6,9 %
Tekninen apu	0	0,0 %	0	0,0 %	1 119 124	1 119 124	
Yhteensä	872 836 473	51,9 %	808 607 797	48,1 %	3 779 196	1 685 223 466	100,0 %

Jotta saataisiin kuva vuonna 2000 annettujen määrärahojen toteutumisesta, vuodelle 2001 siirretyt määrärahat on otettu mukaan edellä olevaan taulukkoon. Uudelleen käyttöön otetut tai uudelleen käytetyt määrärahat eivät ole mukana taulukossa, koska ne ovat peräisin aikaisemmilta vuosilta.

Taloushallinnon helpottamiseksi vuoden 2000 lopussa Irlannille ja Espanjalle sallittiin määrärahojen tietynsuuruinen ylitys. Tilanne tasapainotetaan vuonna 2001 pienentämällä maksusitoumusmäärärahoja määrällä, jolla komission hyväksymät ohjeelliset määrärahat kirjattiin ylityiksi.

2.3.3. Talousarvion toteuttaminen edellisellä kaudella (1993–1999)

Kauden 1993–99 määrärahat oli sidottu täysimääräisesti määräaikaan, eli 31.12.1999, mennessä. Sen vuoksi vuonna 2000 kauden 1993–99 määrärahojen perusteella ei tehty maksusitoumuksia. Ainoa poikkeus oli 994 593 euron ennakon palautus, joka sidottiin uudestaan kyseessä olevalle maalle, Irlannille.

Kauden 1993–1999 maksusitoumusten maksattaminen vuonna 2000

<u>Maa</u>	Maksattamatta olevat sitoumukset kauden alussa	Vapautuneet		Maksattamatta olevat sitoumukset kauden lopussa
Espanja	3 049 584 234	1 039 538	988 012 034	2 060 532 662
Kreikka	1 052 540 103	43 690	302 828 231	749 668 182
Irlanti	379 381 298	103 992	127 455 842	251 821 464
Portugali	434 168 522	321 014	113 490 966	320 356 542
Tekninen apu	2 734 311	325 348	1 015 445	1 393 518
Yhteensä	4 918 408 468	1 833 582	1 532 802 518	3 383 772 368

Maksattamatta olevien sitoumusten määrä kaudelta 1993–99 oli vuoden 2000 lopussa samaa suuruusluokkaa kuin koheesiorahaston talousarvio yhdeksi vuodeksi.

Merkittävä osuus maksattamatta olevista sitoumuksista liittyy uudelle kaudelle 2000–2006 jatketuista hankkeista. Tämä tarkoittaa, että maksattamatta olevat sitoumukset maksatetaan välimaksujen eikä hankkeiden päättämisen yhteydessä.

3. HYVÄKSYTYT HANKKEET JA TOIMET

3.1. Rahaston tuki koheesiomaittain

3.1.1. Kreikka

3.1.1.1. Ympäristö

Kuten edellä (kohdassa 2.2.1) mainittiin, Kreikka toimitti ympäristöhankkeiden strategisen viitekehyksen hyvin myöhään vuonna 2000, minkä vuoksi komissio viivästy i Kreikan hankkeiden hyväksymisessä, sillä niitä koskevat tukihakemukset saapuivat usein vasta mainitun viitekehyksen toimittamisen jälkeen.

Näin ollen vuonna 2000 Kreikan ympäristöhankkeisiin sidottiin 79 792 478 euroa ja vuonna 2001 taas 84 023 096 euroa vuodelta 2000 siirtyneitä määrärahoja, eli yhteensä 163 815 574 euroa eikä +/- 252 miljoonaa euroa (määrä, joka vastaa 50 %

varatuista määrärahoista eli Berliinin huippukokouksessa kaudeksi 2000–2006 määritellystä vaihteluvälin keskiarvosta).

Komission vuonna 2000 hyväksymät hankkeet jaotellaan kahteen erilliseen luokkaan:

Uudet hankkeet

Hanian jätehuolto (18 480 000 euroa),

Almirosin jätevesi ja jätevedenkäsittely (6 708 835 euroa),

Agii Theodorin jätevesi ja jätevedenkäsittely (8 855 400 euroa),

Gadouran padon rakentaminen ja Rodoksen vesihuolto (14 015 840 euroa),

Samoksen jätevesi ja jätevedenkäsittely (7 131 600 euroa),

Kassandran jätevesi ja jätevedenkäsittely (12 412 800 euroa),

Muutetut hankkeet

Hankkeet on hyväksytty kaudella 1993–1999, ja niitä on muutettu vuonna 2000. Tuen määrää on lisätty, koska hankkeisiin on hyväksytty täydentäviä töitä:

Ioanninan jätevesi ja jätevedenkäsittely (7 919 610 euroa)

Ateenan Psyttalian jätevedenkäsittely, vaihe B (46 684 033 euroa)

Mytilenen jätevesi ja jätevedenkäsittely (5 780 259 euroa)

Voion padon rakentaminen ja vesihuolto (18 288 137 euroa)

Gadouran patoa ja Rodoksen vesihuoltoa koskevat tutkimukset (5 757 735 euroa)

Aposselemin padon rakentaminen ja Iraklion vesihuolto (4 396 360 euroa),

Veden toimittaminen Thessalonikiin Aliakmon-joesta (7 384 965 euroa).

3.1.1.2. Liikenne

Vuonna 2000 Kreikan liikennehankkeisiin tehdyt maksusitoumukset ovat 126 566 571 euroa ja vuonna 2001 vuodelta 2000 siirretyistä määrärahoista 145 150 416 euroa, eli yhteensä 271 716 987 euroa eikä +/- 223,5 miljoonaa euroa, joka vastaa 50 % varatuista määrärahoista (eli Berliinin huippukokouksessa kaudeksi 2000–2006 kullekin koheesiorahaston tukea saavalle jäsenvaltiolle määritellystä määrärahojen jakamisen vaihteluvälin keskiarvosta).

Komission vuonna 2000 hyväksymät hankkeet (vuoden 2000 talousarvioista sidottuine määrineen) jaotellaan kahteen erilliseen luokkaan:

Uudet hankkeet

Uuden KORINTTI–KIATO-radan rakentaminen ja KORINTTI–PATRAS-osuutta koskevat tutkimukset (39 920 000 euroa),

Via EGNATIA: KOULOURA–KLEIDI-osuus (21 810 040 euroa),

Via EGNATIA: THESSALONIKI-osuuden saattaminen päätökseen eritasoliittymästä K1 eritasoliittymään K4 (39 622 000 euroa),

Muutetut hankkeet

Hankkeet on hyväksytty kaudella 1993–1999, ja niitä on muutettu vuonna 2000, jolloin on samalla lisätty tuen määrää, koska hankkeisiin on lisätty uusi fyysinen kohde:

THRIASSIO–ELEFSINA–KORINTTI-radan rakentaminen, vaihe B' (17 650 000 euroa),

Kaksiraiteisen radan rakentaminen EVAGELISMOS–LEPTOKARYA-osuudella, vaihe B' (13 300 000 euroa),

THRIASSION aseman rakennus- ja laitekokonaisuus sekä yhdysradat verkkoon, vaiheet A ja B (21 399 661 euroa),

PATHE : ILIKI–AGIOS KONSTANTINOS-osuuden saattaminen päätökseen (32 793 416 euroa),

PATHE : PATHEN moottoritien Katerinin kaupunkialueen halki kulkeva osuus (28 308 428 euroa),

Via EGNATIA: IGOUMENITSAN ja SELLESIN eritasoliittymän välisen osuuden saattaminen päätökseen (42 682 287 euroa).

Kreikan viranomaiset tekivät vuoden 2000 lopussa muutamia muita, kustannusten kasvamiseen liittyviä muutoshakemuksia aikaisempiin päätöksiin, mutta uusia päätöksiä ei tehty. Komissio arvioi hakemuksia käsitellessään, että syyt alkuperäisten kustannusten ylittymiseen sekä niiden yhdenmukaisuus kansallisen lainsäädännön ja yhteisön lainsäädännön kanssa on selvitettävä.

3.1.2. Espanja (myös syrjäisimmät alueet)

Komissio hyväksyi koheesiorahastosta maksettavan tuen määräksi 2 276 miljoonaa euroa, josta 1 601 miljoonaa euroa sidottiin vuoden 2000 talousarviossa. Kaikki tehdyt sitoumukset perustuvat tänä vuonna tehtyihin uusiin päätöksiin.

Seuraavassa taulukossa esitetään tuen määrä aloittain.

	Tukikelpoiset kust. yhteensä* (milj. euroa)	Koheesiorahaston tuki yhteensä* (milj. euroa)	Maksusitoumukset 2000* (milj. euroa)
Ympäristö	1 375	1 125	749
Liikenne	1 557	1 151	852
Koheesiorahasto yhteensä	2 293	2 276	1 601
Ympäristön osuus	46,9 %	49,4 %	46,8 %
Liikenteen osuus	53,1 %	50,6 %	53,2 %

*luvut pyöristetty

3.1.2.1. Ympäristö

Koheesiorahasto jatkoi tukensa keskittämistä kolmeen painopisteeseen: vesihuoltoon, viemäröintiin ja jäteveden puhdistukseen sekä kiinteiden yhdyskuntajätteiden, teollisuusjätteiden ja ongelmajätteiden huoltoon. Tavoitteena oli täydentää jo toteutettuja toimenpiteitä, toteuttaa olemassa olevista järjestelmistä puuttuvat toimet ja rahoittaa toimivia integroituja järjestelmiä.

Koheesio- n tuen jakautuminen aloittain osoittaa, että viemäröintiä ja jäteveden puhdistusta koskevat hankkeet ovat saaneet yli puolet ympäristöhankkeille osoitetuista määrärahoista.

	Tukikelpoiset kust. yhteensä (milj. euroa)	Tuki yhteensä (milj. euroa)	Osuus tuesta	Maksusitoumukset 2000 (milj. euroa)
Vesihuolto	240,92	202,48	17,99 %	120,00
Viemäröinti ja jäteveden puhdistus	812,13	665,55	59,15 %	451,46
Kiinteiden jätteiden huolto	321,21	256,97	22,84 %	168,74
Tekninen apu	0,24	0,21	0,02 %	0,16
Yhteensä	1.374,50	1 125,21	100,00	749,38

Vesihuolto

Yhteisön vesihuoltohankkeille myöntämän tuen määrä vuonna 2000 on 202,5 miljoonaa euroa, mikä on 18 % ympäristöalalle annetuista määrärahoista.

Tällä alalla rahoitettujen hankkeiden avulla voidaan turvata juomaveden riittävä saanti ja taata kuluttajille jaeltavan veden laatu yhteisön direktiivien mukaisesti. Hankkeilla pyritään parantamaan juomaveden laatua useissa kaupungeissa, kuten Zaragozassa, torjumaan kuivuudesta johtuvia ongelmia, joista Andalusian alueet kärsivät (Melonaresin padon rakentaminen Sevillaan, varastotilavuus 180 Hm³; pato jonka tarkoituksena on taata Leónissa virtaavan joen minimivirtaama).

Vesihuolto Vuonna 2000 hyväksytyt hankkeet			
Hankkeen nro	Hankkeen nimi	Kustannukset yhteensä (milj. euroa)	Koheesio-rahaston tuki yhteensä (milj. euroa)
2000 ES 16 C PE 033	Melonaresin pato	33,89	28,81
1999 ES 16 C PE 001	Casares de Arbásin pato	14,86	12,63
2000 ES 16 C PE 071	Gijón Oesten vesihuollon parantaminen	11,48	9,18
2000 ES 16 C PE 009	Vesihuolto Guadalquivirin altaassa: Jaén	33,70	28,64
2000 ES 16 C PE 007	Vesihuolto Tagen altaassa: Torrijos, Fuensalida, la P. de Montalbán	46,29	39,35
2000 ES 16 C PE 065	Vesihuolto Guadalquivirin altaassa: Cádizin alue	17,29	12,97
2000 ES 16 C PE 035	Zaragozan vesihuolto ja Ebron käytävä	83,41	70,90

Jäteveden käsittely

Uudella kaudella jatkettiin alalla aloitettuja ponnisteluja (direktiivi 91/271/EY ja kansallisen jäteveden viemärointi- ja puhdistussuunnitelman laatiminen). Alalla käytettiin 665,5 milj. euroa vuonna 2000, mikä on 59,15 % eli merkittävä osa koheesiorahaston ympäristöhankkeisiin käytettävissä olevista varoista.

Päätöksiä tehtiin 19, joista kaksi liittyvät jo hyväksytyjen hankkeiden muuttamiseen ja 16 vesistöalueittain esitettyihin hankkeisiin ja hankeryhmiin. Hankkeet koskevat eri alueilla rakennettavia poistoviemäreitä ja puhdistamoja sekä joitakin viemärointi-infrastruktuureja Barcelonan, Malagan ja Valencian kaupungeissa.

Jäteveden käsittely Vuonna 2000 hyväksytyt hankkeet			
Hankkeen nro	Hankkeen nimi	Kustannukset yhteensä (milj. euroa)	Koheesio-rahaston tuki yhteensä (milj. euroa)
2000 ES 16 C PE 039	Viemärointi ja jäteveden puhdistus, pohjoinen allas II : Asturia	11,42	9,14
2000 ES 16 C PE 004	Viemärointi ja jäteveden puhdistus, eteläinen allas : vaihe I	6,96	5,56
2000 ES 16 C PE 072	Viemärointi-infrastruktuurin parantaminen Murcia. Vaihe II	18,46	14,77
2000 ES 16 C PE 060	Viemärointi Barcelonassa: jäteveden puhdistuksen parantaminen	54,09	43,27
2000 ES 16 C PE 064	Viemärointi ja jäteveden puhdistus, eteläinen allas : Manilva ja Ronda	29,96	25,46
2000 ES 16 C PE 066	Viemärointi ja jäteveden puhdistus, Guadalquivirin allas: Guadaira, Aljarafe ja ympäristö	40,43	32,34
2000 ES 16 C PE 038	Viemärointi ja jäteveden puhdistus, Lugo, Ourense	33,56	28,52
2000 ES 16 C PE 001	Viemärointi ja jäteveden puhdistus useilla alueilla	133,68	106,94
2000 ES 16 C PE 036	Viemärointi ja jäteveden puhdistus Bierzo -	41,80	35,53
2000 ES 16 C PE 063	Viemärointi ja jäteveden puhdistus, Louron allas	87,28	74,18
2000 ES 16 C PE 037	Viemärointi ja jäteveden puhdistus, Galicia	18,03	14,42
2000 ES 16 C PE 027	Viemärointi ja jäteveden puhdistus, Ebron allas: Miranda de Ebro, Valle de Esera	22,61	19,22
2000 ES 16 C PE 032	Viemärointi ja jäteveden puhdistus, Tajon allas: EDAR Arroyo culebro-Getafe	56,86	48,33
2000 ES 16 C PE 044	Viemärointitoimet Malagassa	16,58	13,26
2000 ES 16 C PE 062	Viemärointi ja jäteveden puhdistus, Norte II - Cantabria: Colectores del Saja-Besaya	44,95	38,21
2000 ES 16 C PE 048	Viemärointi Valenciassa	46,65	37,32
2000 ES 16 C PE 006	Viemärointi ja jäteveden puhdistus, Jucarín allas	23,67	18,94
2000 ES 16 C PE 112	Viemärointi ja jäteveden puhdistus, Ebron allas	110,46	88,37
2000 ES 16 C PE 003	Viemärointi ja jäteveden puhdistus, Guadianan allas: Ciudad Real ja Extremadura	3,42	2,74

Jätteet

Espanjan kansallinen jätesuunnitelma hyväksyttiin 7. tammikuuta 2000 yhteisymmärryksessä kunkin alueen jätehuollosta vastaavien autonomisten yhteisöjen kanssa. Suunnitelman tavoitteina ovat jätteen ehkäisy, valikoiva keräys, talteenotto ja kierrätys, orgaanisen aineen hyödyntäminen ja sijoittaminen valvotuille kaatopaikoille. Suunnitelman toteutus rahoitetaan koheesiorahaston tuella.

Vuodeksi 2000 tehtiin päätökset 13 :sta jätehuoltoa koskevasta hankkeesta, jotka on ryhmitelty omaa aluettaan varten laaditun suunnitelman toteuttamisesta vastaavien autonomisten yhteisöjen mukaan. Tukea myönnettiin yhteensä 257 miljoonaa euroa, mikä on 23 % ympäristölle myönnetystä kokonaistuesta.

Etusija annettiin kiinteää yhdyskuntajätettä koskeville hankkeille, jotka liittyvät jätteiden valikoivaan keräykseen, kompostointi- ja kierrätyslaitoksiin, paineilmatoimiseen keräysjärjestelmään ja lajittelulaitoksiin.

Jätteet Vuonna 2000 hyväksytyt hankkeet			
Hankkeen nro	Hankkeen nimi	Kustannukset yhteensä (milj. euroa)	Koheesiorahaston tuki yhteensä (milj. euroa)
2000 ES 16 C PE 016	Jätehuoltoalalla toteutettavat toimet, Kanariansaaret	27,04	21,63
2000 ES 16 C PE 017	Jätehuoltoalalla toteutettavat toimet, Cantabria	4,14	3,31
2000 ES 16 C PE 013	Jätehuoltoalalla toteutettavat toimet, Aragonia	7,11	5,69
2000 ES 16 C PE 023	Jätehuoltoalalla toteutettavat toimet, Navarra	9,50	7,60
2000 ES 16 C PE 022	Jätehuoltoalalla toteutettavat toimet, Madrid	13,16	10,53
2000 ES 16 C PE 028	Jätehuoltoalalla toteutettavat toimet, Kastilia-León	56,31	45,05
2000 ES 16 C PE 041	Jätteenkäsittely, Coruña	15,34	12,27
2000 ES 16 C PE 021	Jätehuoltoalalla toteutettavat toimet, Galicia	29,52	23,62
2000 ES 16 C PE 012	Jätehuoltoalalla toteutettavat toimet, Andalusia	90,94	72,75
2000 ES 16 C PE 019	Jätehuoltoalalla toteutettavat toimet, Katalonia	22,82	18,25
2000 ES 16 C PE 024	Jätehuoltoalalla toteutettavat toimet, La Rioja	2,10	1,68
2000 ES 16 C PE 025	Jätehuoltoalalla toteutettavat toimet, Valencia	30,87	24,69
2000 ES 16 C PE 015	Jätehuoltoalalla toteutettavat toimet, Baleaarit	12,37	9,90

Tekninen apu

Koheesiorahastosta myönnettiin 242 000 euroa strategisten viittekehysten laatimiseen vesihuollon, viemäroinnin ja jäteveden puhdistuksen, jätehuollon, rannikon hoidon ja tulvien torjunnan, julkisen omaisuuden suojelun ja entistämisen sekä Espanjan vesivarjoja koskevien tiedotus- ja valvontajärjestelmien alalla.

Syrjäisimmät alueet

Toiminnassa on otettu huomioon syrjäisimpien alueiden (Kanariansaarten) kehitystarve, jota korostetaan perustamissopimuksen 299 artiklan 2 kohdan noudattamiseksi toteutettuja toimenpiteitä koskevassa komission kertomuksessa KOM/2000/0147 lopullinen.

Juomavesihuolto

Koheesiorahasto pitää juomavesihuoltoa erityisen tärkeänä Kanariansaarilla alueen erityisten rajoitusten vuoksi. Suurten suolanpoistolaitosten rahoittamista jatketaan, sillä ne ovat saarten kannalta paras ratkaisu. Laitokset valmistuvat vuonna 2001, ja niiden laajentamista tutkitaan.

Jäteveden käsittely

Kanariansaaret ovat tällä alueella jäljessä, ja voimakkaita ponnisteluja jatketaan veden laadun nostamiseksi. Puhdistamoita on rakenteilla useita, ja ne valmistuvat vuonna 2001.

Jätteet

Kanariansaarten sijainti asettaa niiden jätehuollolle erittäin suuria rajoituksia. Koheesiorahasto on pyrkinyt voimakkaasti korjaamaan tilannetta ja rakentamaan saarille perusinfrastruktuurin. Perustoimenpiteiden täydentämiseksi on käynnistetty toinen vaihe, ja vuonna 2000 toimenpiteet saavat yhteisön tukea 21,6 miljoonaa euroa. Toimenpiteet koskevat kahdeksaa ympäristökokonaisuutta ja yhtä siirtokuormauslaitosta ja sisältävät kaatopaikkojen kunnostushankkeita sekä lajittelulaitoksia ja laitoksia, joissa jätteet käytetään metaaniksi.

3.1.2.2. Liikenne

Liikenteen osuus kaikista komission vuonna 2000 hyväksymistä tukihakemuksista on 51 % kokonaistuesta ja 53,2 % vuonna 2000 tehdyistä maksusitoumuksista.

Seuraavassa taulukossa esitetään tuen jakautuminen liikennemuodoittain.

Hankkeen laji	Tukikelpoiset kust. yhteensä (milj. euroa)	Koheesiorahaston tuki yhteensä (milj. euroa)	Tuen jakautuminen liikennemuodoittain	Maksusitoumukset 2000
Maantiet	198,7	168,9	14,7 %	124,0
Rautatiet	1 358,7	981,7	85,3 %	727,9
Yhteensä	1 557,4	1 150,6	100,0 %	851,9

Maantieverkko

Maantieliikenteessä painopisteenä oli edelleen yhteysakselien parantaminen Ranskan kanssa sekä Euroopan laajuisiin verkkoihin kuuluvien tieverkostojen välisten liittymien kehittäminen.

Vuonna 2000 komissio myönsi tukea kaikille Espanjan viranomaisten esittämille uusille hankkeille. Koheesiorahastosta tuetaan siten useita Sagunto–Somport-akselin tieosuuksia Huescan ja Teruelin maakunnissa, liittymiä Katalonian poikittaisakseliin sekä Galician ja Mesetan välisen tieyhteyden loppuun saattamista.

Vuoden 2000 lopussa käsiteltävänä ei ollut yhtään uutta maantievalaa koskevaa tukihakemusta.

Seuraavassa taulukossa esitetään vuonna 2000 hyväksytyt maanteitä koskevat hankkeet.

MAANTIET Vuonna 2000 hyväksytyt hankkeet			
Hankkeen nro	Hankkeen nimi	Tukikelpoiset kust. yhteensä (milj. euroa)	Koheesiorahaston tuki yhteensä (milj. euroa)
95/11/65/004 muutos	Moottoritie Rías Bajas	33,4	28,4
1999ES16CPT-002	Moottoritie Levantti (a)	23,3	19,8
1999ES16CPT-003	Moottoritie Levantti (b)	33,2	28,2
1999ES16CPT-004	Moottoritie Levantti (c)	77,9	66,2
1999ES16CPT-005	Moottoritie Lleida– Barcelona (d)	30,9	26,3
YHTEENSÄ		198,7	168,9

Rautatieverkko

Vuonna 2000 koheesiorahastosta myönnettiin erittäin merkittävää tukea Madridin, Barcelonan ja Ranskan rajan väliseen suurnopeusrataan liittyville investoinneille. Hanke nimettiin Essenin Eurooppa-neuvoston kokouksessa (9.–10. joulukuuta 1994) yhdeksi 14 ensisijaisesta hankkeesta, ja Espanjan hallitus julisti sen yleistä etua koskevaksi hankkeeksi. Vuodesta 1998 kaikki Espanjan viranomaisten koheesiorahastolle esittämät, rautatiealaan liittyvät tukihakemukset ovat koskeneet tämän suurhankkeen osarahoitusta. Vuonna 2000 tehdyillä päätöksillä turvataan siten koheesiorahaston tuki tämän Madridin ja Lleidan välisen hankkeen lähes kaikille teknisille vaiheille.

Vuoden 2000 lopussa esitettiin kaksi tukihakemusta saman hankkeen muille teknisille vaiheille, ja ne olivat vuoden lopussa käsittelyvaiheessa. Hakemuksia tarkastellaan EIP :n teknisellä tuella, ja ne hyväksytään mahdollisesti vuonna 2001 tarkastelun tulosten perusteella ottaen huomioon koko linjan tuoreimmat kustannus- ja tuloarviot.

RAUTATIET Vuonna 2000 hyväksytyt hankkeet			
Hankkeen nro	Hankkeen nimi	Tukikelpoiset kust. yhteensä (milj. euroa)	Koheesiorahaston tuki vuonna 2000 (milj. euroa)
98/11/65/002	Suurnopeusrata (Madrid – Barcelona): Uudet osuudet	76,2	55,1
1999ES16CPT-001	Suurnopeusrata (Madrid – Barcelona): Materiaali ja kiskojen asennus	642,2	302,8
2000ES16CPT-002	Suurnopeusrata (Madrid – Barcelona): Sähköistys, merkit ja viestintä	562,0	325,1
2000ES16CPT-003	Suurnopeusrata (Madrid – Barcelona): Yhteysverkko Zaragozaan	77,8	44,9
Yhteensä		1.542,7	727,9

3.1.3. Irlanti

Vuonna 2000 komissio hyväksyi koheesiorahaston tukea Irlannille yhteensä 425 miljoonaa euroa. Maksusitoumuksia tehtiin 169,6 miljoonaa.

	Tukikelpoiset kust. yhteensä* (milj. euroa)	Koheesiorahaston tuki yhteensä* (milj. euroa)	Maksusitoumukset 2000* (milj. euroa)
Ympäristö	318,0	254,4	137,0
Liikenne	172,7	146,9	32,6
Yhteensä	490,7	401,3	169,6
Ympäristö, %	64,8	63,4	80,8
Liikenne, %	35,2	36,6	19,2

3.1.3.1. Ympäristö

Ympäristöalalla ohjelmakauden kaksi painopistealuetta ovat jäteveden keräys ja käsittely sekä kiinteiden yhdyskuntajätteiden huolto.

Jäteveden keräys ja käsittely

Vuonna 2000 kaikki tuetut hankkeet liittyivät jäteveden käsittelyyn.

Jäteveden keräys ja käsittely Vuonna 2000 hyväksytyt hankkeet			
Hankkeen nro	Hankkeen nimi	Tukikelpoiset kust. yhteensä* (milj. euroa)	Koheesiorahaston tuki yhteensä* (milj. euroa)
1999/IE/16/C/PE/003	Dublinin alueen jätevedenkäsittely (vaihe V - jätevedenpuhdistamo)	166,7	133,4
1999/IE/16/C/PE/001	Corkin pääviemäri (vaihe III)	55,8	44,7
1999/IE/16/C/PE/002	Limerickin pääviemäri (vaihe III)	95,5	76,4
Yhteensä		318,0	254,4

Valitut hankkeet ovat ensisijaisia hankkeita, jotka palvelevat kolmea Irlannin suurimmista kaupungeista. Corkissa ja Limerickissä jätevettä ei käsitellä nykyisin ollenkaan, ja Dublinin nykyinen järjestelmä käsittää ainoastaan mekaanisen käsittelyn.

Dublinin alueen jätevedenkäsittely (vaihe V - jätevedenpuhdistamo): Kokonaishanke kattaa Suur-Dublinin alueen. Neljä aikaisempaa vaihetta ovat käsitäneet väliaikaisen lietteen käsittelylaitoksen, meren ylittävän putken sekä pumppuaseman ja jätevedenkeräysjärjestelmän suunnittelun ja rakennussopimusten teon. Dublininlahden hankkeen vaiheessa V rakennetaan Ringsendin käsittelylaitos, parannetaan nykyistä käsittelylaitosta ottamalla käyttöön mekaanisen käsittelyn lisäksi biologinen käsittely niin, että asukasvastineluku nousee 1,64 miljoonaan. Koheesiorahastosta tuetaan lisäksi Suttonin pumppuaseman ja Northern Fringen keskusviemärijärjestelmän rakentamista.

Limerickin ja ympäristön pääviemäri (vaihe III): Kaksi aikaisempaa vaihetta käsittivät poistoverkon suunnittelun ja alustavat rakennustyöt. Tämä vaihe sisältää jäteveden biologisen käsittelylaitoksen ja lietteen käsittelylaitoksen rakentamisen (jonka asukasvastineluku on 130 000) sekä tärkeimpien pumppuasemien ja kaupungin keskustan ja käsittelylaitoksen välisen tunnelissa kulkevan keskusviemärijärjestelmän rakentamisen.

Corkin pääviemäri (vaihe III): Kaksi edeltävää vaihetta käsittivät kaupungin keskustan ja sitä ympäröivien lähiöiden keräysverkon ja pääpumppuaseman suunnittelun ja rakentamisen. Vaiheessa III rakennetaan jäteveden biologinen käsittelylaitos ja lietteen käsittelylaitos (asukasvastineluku 413 000) sekä siirtoverkko (joka käsittää lisää pumppuasemia ja meren ylittävän putken).

Kiinteät jätteet

Vuonna 2000 ei tuettu kiinteiden jätteiden huoltoon liittyviä hankkeita.

3.1.3.2. Liikenne

Kuten ympäristöalalla, liikenteen alallakin on tällä ohjelmakaudella vain kaksi ensisijaista kohdetta: maantiet ja julkinen liikenne.

Maantiet

Vuonna 2000 tehtiin kaksi tukipäätöstä. Toinen liittyi aikaisemmin tuetun moottoritiehankkeen rakennusvaiheeseen ja toinen edellä mainittuun hankkeeseen fyysisesti yhteydessä olevan uuden hankkeen rakennusvaiheeseen. Nämä hankkeet ovat Euroopan laajuista liikenneverkkoa koskevan liikennealoitteen mukaisia ensisijaisen M1-väylän osia.

Maantiet Vuonna 2000 hyväksytyt hankkeet			
Hankkeen nro	Hankkeen nimi	Tukikelpoiset kust. yhteensä* (milj. euroa)	Koheesiorahaston tuki yhteensä** (milj. euroa)
2000/IE/16/C/PE/002	M1 Cloghran -Lissenhall (vaihe II)	74,1	63,0
2000/IE/16/C/PE/003	M1 Lissenhall -Balbriggan	41,5	35,3
Yhteensä		115,6	98,3

M1 Lissenhall-Balbriggan -hankkeeseen ei tehty vuonna 2000 maksusitoumuksia, koska riittäviä maksusitoumusmäärärahoja ei ollut. Maksusitoumus tehtiin myöhemmin vuonna 2001.

Hankkeiden tavoitteet ovat seuraavat:

M1 Cloghran-Lissenhall (vaihe II): Hanke on puuttuva lenkki hankeketjussa, joka saattaa päätökseen Dublinin M50 -kehätieltä Pohjois-Irlannin rajalle kulkevan M1-moottoritien. Koheesiorahasto on tukenut aikaisemmin hankkeen suunnitteluvaihetta. Koheesiorahastosta tuetaan 6,5 km pitkän kaksikaistaisen moottoritien ja siihen liittyvien rakenteiden rakentamista.

M1 Lissenhall-Balbriggan: Hanke on toinen puuttuva lenkki M1-moottoritien ja jatkoa M1-tielle Cloghran-Lissenhall. Koheesiorahastosta tuetaan 9,8 km pitkän kaksikaistaisen moottoritien rakentamista.

Komissio ja Irlannin viranomaiset ovat sopineet, että tukipäätöksillä ohjataan rahoitusta näiden hankkeiden rakennuskustannuksiin ottaen huomioon näiden ja muiden ensisijaisten tiehankkeiden suuret rakennuskustannukset ja käytettävissä olevan koheesiorahaston tuen rajallinen määrä.

Rautatiet

Vuonna 2000 tuettiin yhtä rautatiehanketta.

Rautatiet Vuonna 2000 hyväksytyt hankkeet			
Hankkeen nro	Hankkeen nimi	Tukikelpoiset kust.* yhteensä (milj. euroa)	Koheesiorahaston tuki yhteensä* (milj. euroa)
1999/IE/16/C/PE/001	Heustonin terminaalien ja lounaisen rautatiekäytävän kehittäminen (vaihe I)	57,1	48,6

Heustonin terminaalien ja lounaisen rautatiekäytävän kehittäminen on yksi ensisijaisista rautatiehankkeista, joiden tavoitteena on kehittää rautatieverkkoa Dublinin ympärillä ja parantaa kaupunkien välisiä ja lähiöiden palveluja. Vuonna 2000 tuettu hankevaihe käsittää rakentamista ja suunnittelua. Rakentaminen liittyy Heustonin aseman eli Dubliniin Waterfordista, Corkista, Traleesta, Limerickistä, Galwaystä ja Westportista saapuvien junien pääteaseman sekä väliasemien kehittämiseen. Työ käsittää uudet ratasuunnitelmat, merkinantolaitteet sekä laitureiden määrän kaksinkertaistamisen viidestä kymmeneen. Suunnitteluosuus liittyy toisen vaiheen suunnitteluun ja hankesuunnitteluun (tavoitteena on rakentaa kaksi rataa lisää Kildaresta Heustonin asemalle saapuvaa liikennettä varten).

3.1.4. Portugali

Vuonna 2000 komissio hyväksyi koheesiorahaston tukea yhteensä lähes 822 miljoonaa euroa. Maksusitoumuksia tehtiin 432,6 miljoonaa euroa vuoden 2000 budjetista.

Kun otetaan huomioon maksusitoumukset, jotka tehtiin edeltävän vuoden päätösten mukaan, vuonna 2000 tehtiin maksusitoumuksia yhteensä 450,8 miljoonaa euroa:

	Tukikelpoiset kust. yhteensä* (milj. euroa)	Koheesiorahaston tuki yhteensä* (milj. euroa)	Maksusitoumukset vuonna 2000* (milj. euroa)
Ympäristö	263,5	200,7	178,3
Liikenne	800,4	621,1	272,5
Yhteensä	1 063,9	821,7	450,8
Ympäristö, %	25	24	
Liikenne, %	75	76	

* luvut pyöristetty

3.1.4.1. Ympäristö

Ohjelmakaudella 2000–2006 etusijalle asetetaan edelleen juomavesihuolto, jäteveden keräys ja käsittely sekä kiinteiden yhdyskuntajätteiden huolto.

Vuonna 2000 yhteensä 24 % (200,7 miljoonaa euroa) Portugalin saamasta koheesiorahaston tuesta ja 25 % tukikelpoisista kustannuksista kohdistui ympäristöalalle.

Tällä kaudella maksusitoumuksia tehtiin eniten jäteveden alalla (41 %), ja seuraavaksi eniten kiinteiden jätteiden käsittelyssä (31 %) ja juomavesihuollossa (27 %).

	Tukikelpoiset kust. yhteensä* (milj. euroa)	Rahoitustuki * (milj. euroa)	Osuus ympäristöalan kokonaistuesta	Maksusitoumuk- set vuonna 2000* (milj. euroa)
Jäteveden käsittely	102,2	81,9	41 %	65,1
Juomavesihuolto	73,5	54,2	27 %	43,4
Kiinteiden jätteiden huolto	85,2	62,4	31 %	50
Tekninen apu	2,5	2,2	1 %	1,7
Aiemmin hyväksytyt hankkeet	----	----	----	18,2
Yhteensä	263,5	200,7	100 %	178,3

* luvut pyöristetty

Juomavesihuolto

Edellisellä ohjelmakaudella koheesiorahaston tuki keskittyi Suur-Lissabonin, Suur-Oporton ja Algarven alueille näiden tiheästi asuttujen alueiden työruuhkan selvittämiseksi ja yhteisön direktiivien 80/778/ETY ja 98/83/EY noudattamiseksi. Ohjelmakaudella 2000–2006 painopiste on myös maan harvaan asutuilla syrjäseuduilla.

Kuntien välisten hallinnointijärjestelmien käyttöönotto on auttanut käynnistämään ja saattamaan päätökseen laajoja hankkeita, jotka sopivat hyvin valitun tukistrategian noudattamiseen. Niissä saavutetaan huomattavia mittakaavaetuja luotettavien teknisten ja huoltoon liittyvien voimavarojen käytössä.

Samaa lähestymistapaa käytetään myös ohjelmakaudella 2000–2006, jonka aikana kuntien välisiä integroitua järjestelmiä toteutetaan suurella alueella manner-Portugalissa. Integroiduissa järjestelmissä vesihuollosta huolehtii yksi hallinnollinen yksikkö, ja huolto kattaa sekä veden hankinnan että jäteveden käsittelyn.

Vuonna 2000 hyväksyttiin kaksi uutta juomavesihanketta:

- Hanke 2000/PT/16/C/PE/006 – Barlaventon ja Sotaventon alueiden kuntien välisten vesihuoltojärjestelmien yhdistäminen Algarvessa

Kokonaistavoite on ratkaista nykyiset vesihuollon ongelmat Algarven alueella. Se edellyttää kahden alueellisen vesijärjestelmän yhdistämistä, nykyisen jakeluverkon laajentamista suuremman väestömäärän palvelemiseksi, joidenkin nykyisten vedenkäsittelylaitosten parantamista veden laadun varmistamiseksi, suolanpoistolaitoksen rakentamista juomaveden tuottamiseksi Culatran saarelle, lisäaltaiden rakentamista ja telehuoltojärjestelmien asentamista kokonaisjärjestelmän toiminnan joustavuuden parantamiseksi. Joustavuus on välttämätöntä, jotta voidaan ottaa huomioon lomakausista aiheutuvat väestömäärän merkittävät vaihtelut.

Hankkeen ansiosta vesihuollon luotettavuus, laatu ja kapasiteetti paranevat huomattavasti tällä Portugalin eteläisellä alueella yhteisön direktiivien 80/778 ja 98/83 tavoitteiden mukaisesti.

- Hanke 1999/PT/16/C/PE/002 – Kuntien välinen vesihuoltojärjestelmä Suur-Oporton eteläiselle alueelle – vaihe II – Sousa-joen laakson laajennus

Tämä hanke on aiemmin tuetun hankkeen toinen vaihe. Siinä laajennetaan nykyistä kuntien välistä järjestelmää viiteen Sousa-joen laaksossa sijaitsevaan kuntaan. Hanke käsittää vedenkäsittelyasemien parantamisen ja uusien laitosten rakentamisen, uusien altaiden rakentamisen, nykyisten järjestelmien parantamisen sekä uuden kauko-ohjattavan huoltojärjestelmän asennuksen.

Vesihuolto			
Vuonna 2000 hyväksytyt hankkeet			
Hankkeen nro	Hankkeen nimi	Tukielpoiset kust. yhteensä* (milj. euroa)	Koheesiorahaston tuki yhteensä* (milj. euroa)
2000/PT/16/C/PE/006	Barlaventon ja Sotaventon alueiden kuntien välisten vesihuoltojärjestelmien yhdistäminen Algarvessa	23,6	11,8
2000/PT/16/C/PE/001	Suur-Oporton eteläisen alueen kuntien välinen vesihuoltojärjestelmä – vaihe II – Sousa-joen laakson laajennus	49,9	42,4

* luvut pyöristetty

Jäteveden käsittely

Jätevesialalla koheesiorahasto jatkoi vuonna 2000 toimenpiteitään Portugalin tiheimmin asutetuilla alueilla, eli Portugalin rannikkoalueilla.

Vuonna 2000 koheesiorahaston tuki tälle alalle oli 81,9 miljoonaa euroa eli 40,8 % ympäristöhankkeisiin sidotuista määrärahoista.

Siitä huolimatta jäteveden käsittelyssä ollaan edelleen jäljessä direktiivissä 91/271/ETY käsittelyjärjestelmien rakentamiselle säädetyistä määräajasta.

Komissio ja Portugalin viranomaiset tehostivat vuonna 2000 toimintaansa jätevesialalla osoittamalla suurimman osan ympäristöalan investointeihin tarkoitetuista varoista tämän alan hankkeiden toteuttamiseen. Tämän ansiosta edistyi huomattavasti alaa koskevien yhteisön direktiivien, erityisesti 21. toukokuuta 1991 annetun neuvoston direktiivin 91/271/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna 27. helmikuuta 1998 annetulla komission direktiivillä 98/15/EY, täytäntöönpanossa.

Jätevesialalla tehtiin vuonna 2000 kolme uutta tukipäätöstä:

- Hanke 96/10/61/03 on Ria de Aveiron jätevesien poistamista ja käsittelyä koskevan hankkeen toinen vaihe. Tämän 700 000 asukkaan kaupunkikokonaisuutta palvelevan integroidun järjestelmän avulla käsitellään ja lasketaan mereen jätevedet, jotka muuten laskisivat Ria de Aveiron erityissuojelualueelle.

Vuonna 2000 hyväksytty toinen vaihe käsittää puhdistamon ja 104 km:n pituiset keskusviemärit.

- Hanke 2000/PT/16/C/PE/008 on Rio Lisin ja Ribeira de Seiçan hydrografisten altaiden integroidun puhdistushankkeen toinen vaihe. Hanke koskee integroidun viemäri- ja jäteveden käsittelyjärjestelmän rakentamista taajamiin, jotka laskevat jätevetensä näihin altaisiin, ja sillä ratkaistaan myös sikatilojen altaisiin laskemien, ympäristölle erittäin haitallisten jätevesien käsittelyongelma.

Hankkeessa sovelletaan saastuttaja maksaa -periaatetta, ja siihen osallistuvat maatalousministeriö sekä maanviljelijät yhdistystensä kautta. Tavoitteena on parantaa Lisin altaan ympäristön laatua ja luoda ratkaisumalli vastaavanlaisiin ongelmiin maan muissa hydrografisissa altaissa. Toisessa vaiheessa rakennetaan tai kunnostetaan seitsemän biologista käsittelylaitosta ja rakennetaan 200 kilometriä poistoputkia.

- Hanketta 96/10/61/021 – Vila Real de Santo António'n viemärijärjestelmä – joka hyväksyttiin jo 1997, jatkettiin ja sille myönnettiin lisää tukea, jotta hankkeeseen saataisiin mukaan naapurikunnan, Castro Marimin, jätevedet. Castro Marimin alajärjestelmän integroiminen Vila Real de Santo António'n järjestelmään auttaa suojelemaan paremmin Sapal de Castro Marimin–Vila Real de Santo António'n haavoittumiselle altista aluetta, johon Castro Marimin jätevedet on laskettu.

Jäteveden käsittely Vuonna 2000 hyväksytyt hankkeet			
Hankkeen nro	Hankkeen nimi	Kustannukset yhteensä (milj. euroa)	Koheesiorahaston tuki yhteensä (milj. euroa)
1996/PT/16/C/PE/003	Ria de Aveiron kunnallisen viemärintihankkeen toinen vaihe	50	42,5
2000/PT/16/C/PE/008	Rio Lisin ja Ribeira de Seïcan altaiden integroitu puhdistus	41,2	33
96/10/61/021	V. Real de Santo António'n keskusviemäri ja jäteveden käsittely (lisätuki)	14,6	6,4

Jätteet

Portugali ja komissio kiinnittävät edelleen vuotta 2000 edeltäneiden vuosien tapaan erityistä huomiota yhdyskuntajätteiden huoltoon vuonna 1996 hyväksytyssä, yhdyskuntajätteitä koskevassa strategisessa suunnitelmassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Koheesiorahasto hyväksyi vuonna 2000 kuusi uutta hanketta, joiden avulla toteutetaan yhdyskuntajätteitä koskevassa strategisessa suunnitelmassa määriteltyjä strategioita, eli rakennetaan kansallisia perusinfrastruktuureja jätteiden keräystä, käsittelyä ja sijoittamista varten sekä suljetaan valvomattomia kaatopaikkoja (lixearas), joihin sijoitettiin suurin osa yhdyskuntajätteissä olosuhteissa, jotka eivät ole ympäristön kannalta hyväksyttävissä.

Aikaisemmin näitä infrastruktuureja rakennettiin ennen kaikkea Portugalin rannikkoalueille, eli maan tiheimmin asutetuille alueille, mutta nyt koheesiorahaston toiminta koskee Portugalin sisäosia, jotta koko maa tulisi katetuksi lyhyellä aikavälillä.

Komissio hyväksyi vuonna 2000 kolme hanketta (ks. jäljempänä oleva taulukko), jotka koskevat käsittelylaitosten rakentamista mantereen sisäosissa sijaitsevan kolmen alueen tuottamien jätteiden käsittelemiseksi. Se hyväksyi myös ensimmäisen Azoreja koskevan hankkeen, johon sisältyy jätealan investointeja S. Miguel Picon ja Terceiran saarella.

Kahdella muulla hyväksytyllä hankkeella pyritään täydentämään tai parantamaan kahden rahastosta jo tuettavan järjestelmän, eli LIPORIN ja VALORSULIN

järjestelmän, käsittely- ja hyödyntämisedellytyksiä. Sitä varten on tuettu kaatopaikan rakentamista – muun muassa polttolaitostuhkan sijoittamiseksi – ja orgaanista ainetta hyödyntävän kompostointilaitoksen rakentamista.

Kuuden hyväksytyin hankkeen edellyttämät investoinnit ovat 85 miljoonaa euroa, josta koheesiorahaston osuus on 62 miljoonaa euroa. Määrä on noin 31 % Portugalin ympäristöhankkeille myönnettyjen tukien kokonaismäärästä vuonna 2000.

YHDYSKUNTAJÄTTEIDEN KÄSITTELY Vuonna 2000 hyväksytyt hankkeet			
Hankkeen nro	Hankkeen nimi	Kustannukset yhteensä (milj. euroa)	Koheesiorahaston tuki yhteensä (milj. euroa)
1998/PT/16/C/PE/001	Kiinteän jätteen käsittely ja loppusijoitus S. Miguelin, Picon ja Terceiran saarella – Azorit	17,5	14,9
1999/PT/16/C/PE/005	VALORSUL – orgaanisen aineen hyödyntämislaitos (COV)	20,7	10,3
2000/PT/16/C/PE/003	LIPOR – Kaatopaikka	7,8	3,8
2000/PT/16/C/PE/011	Baixo Tâmegan kiinteän yhdyskuntajätteen kuntien välinen huoltojärjestelmä	14,6	12,4
2000/PT/16/C/PE/012	Alto Tâmegan kiinteän yhdyskuntajätteen kuntien välinen huoltojärjestelmä	13,5	11,4
2000/PT/16/C/PE/013	Norte Alentejanon kiinteän yhdyskuntajätteen kuntien välinen huoltojärjestelmä	10,9	9,3

3.1.4.2. Liikenne

Liikennealan osuus koheesiorahaston vuonna 2000 myöntämistä tuista oli 76 %, eli tuen osuus oli keskimäärin noin 77 % tukikelpoisista kustannuksista.

Tuki jakautui eri liikennemuotojen kesken seuraavasti:

Hankkeen laji	Tukikelpoiset kust. yhteensä (milj. euroa)	Koheesiorahaston tuki yhteensä (milj. euroa)	Tuki liikennemuodoittain (Liikenne)	Maksusitoumus 2000
Maantiet	73,5	62,5	10 %	50,0
Rautatiet	697,4	543,6	88 %	210,5
Satamat	29,4	14,9	2 %	11,9
Yhteensä	800,3	621,0		272,4

Maantieverkko

Etusija annetaan edelleen muuhun Eurooppaan yhteydessä oleville pääväylille (multimodaalikäytävät, jotka sisältyvät Essenin ensisijaiseen hankkeeseen, sekä Euroopan laajuisiin verkkoihin kuuluvat käytävät) ja yhteyksille, jotka helpottavat pääsyä Euroopan laajuisiin verkkoihin ja turvaavat verkon toiminnan kokonaisuudessaan. Koheesiorahastosta tuettiin vuonna 2000 useita tieosuuksia kolmella pääväylällä, jotka muodostavat Portugalin perustiestön. Niistä kaksi kuuluu mainittuun hankkeeseen, eli pystysuora sisäinen pääväylä 2 (Portelo/Faro) ja poikittaiset pääväylät 3 (Vila Real/Chaves) ja 6 (Guardete/Guarda).

MAANTIET			
Vuonna 2000 hyväksytyt hankkeet			
Hankkeen nro	Hankkeen nimi	Tukikelpoiset kustannukset yhteensä (milj. euroa)	Koheesiorahaston tuki yhteensä (milj. euroa)
2000/PT/16/C/PT/005	Pääväylä 2- tieosuus EN 216/EN 102	14,7	12,5
2000/PT/16/C/PT/006	Pääväylä P3-yhteys pääväylään 5	29,2	24,9
2000/PT/16/C/PT/007	Pääväylä 6 Abrantes/Mouriscas	15,2	12,9
2000/PT/16/C/PT/008	Pääväylä 3 Rocate de Castro d'Aire	14,4	12,2
YHTEENSÄ		73,5	62,5

Rautatieverkko

Koheesiorahasto panosti vuonna 2000 erityisen voimakkaasti Portugalin rautatieinvestointeihin (osuus liikennekiintiöstä on 88 %). Panostus keskittyi kahteen strategisesti tärkeään rautatielinjaan (pohjoinen ja Algarve), jotka sisältyvät ensisijaisen hankkeen nro 8 Välimeren käytävään ja Galician/Portugalin käytävään.

Komission yksiköt ovat tämän vuoden kuluessa analysoineet EIP :n teknisellä tuella pohjoisen linjan nykyaikaistamista koskevaa kokonaisuutta uusien tavoitteiden perusteella alkuperäiseen hankkeeseen nähden. Portugalin viranomaiset ilmoittivat aikeensa käynnistää suurnopeusjunaradan Lissabon/Porto rakentaminen kunnianhimoisena tavoitteenaan lyhentää matkaan kuluvaan aikaa merkittävästi. Turvallisuutta, kapasiteettia ja yhteyksien säännöllisyyttä koskevia tavoitteita korostettiin ottaen huomioon tämän käytävän tärkeys Portugalin rautatieverkon selkärankana. Tämän kehityksen myötä komissio voi myös jatkaa pohjoisen linjan nykyaikaistamiselle myöntämäänsä tukea osarahoittamalla kahta uutta hanketta lähes 214 miljoonalla eurolla.

Myös Algarven rautatielinjaa varten hyväksyttiin kaksi hanketta. Niille myönnetty tuki on yhteensä 177,1 miljoonaa euroa. Linja (Lissabon/Faro) on osa ensisijaiseen hankkeeseen kuuluvaa ”Välimeren käytävää”, jolla pyritään turvaamaan maayhteydet Lissabonista Sevillaan. Linjan on määrä palvella myös Sinesin satamaa ja vastata sen tuleviin tavarankuljetustarpeisiin. Rakennettava Coima/Pinhal Novo -rataosuus yhdistää pohjoisen linjan ja Algarven linjan toisiinsa ja korvaa puuttuvan lenkin matkustajien ja tavaroiden kuljetuksissa pohjois-eteläsuunnassa.

Tukea on myönnetty myös Lissabonin metrorataosuudelle, joka on osa Euroopan laajuista verkkoa, sillä se yhdistää metron maan suurimpaan juna-asemaan sekä Lissabonin alueen intermodaaliasemaan. Suuressa kaupunkitaajamassa sijaitsevana infrastruktuurina se poistaa liikennemuuttajia ja vaikuttaa ympäristöön positiivisesti.

RAUTATIET			
Vuonna 2000 hyväksytyt hankkeet			
Hankkeen nro	Hankkeen nimi	Kustannukset yhteensä (milj. euroa)	Koheesiorahaston tuki yhteensä (milj. euroa)
2000/PT/16/C/PT/001	Pohjoisen linjan nykyaikaistaminen Entroncamento/Albergaria	142,1	113,7
2000/PT/16/C/PT/002	Pohjoisen linjan nykyaikaistaminen Quintás/Ovar	125,6	100,6
2000/PT/16/C/PT/013	Entrecampos/Chelas	48,0	39,2
2000/PT/16/C/PT/003	Algarven rautatielinja	140,9	91,0
2000/PT/16/C/PT/012	Algarve III -rautatielinja Coina/Pinhal Novo	107,9	86,1
2000/PT/16/C/PT/009	Lissabonin metro	132,9	113,0
YHTEENSÄ		697,4	543,6

Meriliikenne

Meriliikenteen alalla hyväksyttiin ainoastaan yksi hanke. Hanketta koskeva tukihakemus oli tehty edellisen toimintakauden aikana. Komissio päätti pitkän ja perusteellisen käsittelyn päätteeksi myöntää tukea Setúbalin multimodaaliterminalille, joka lisää sataman käyttömahdollisuuksia lyhyen matkan merikuljetuksiin ja auttaa keskipitkällä aikavälillä merkittävästi purkamaan Lissabonin sataman ruuhkia.

3.2. Tekninen apu ja tutkimukset

3.2.1. Rahaston yleinen toimintalinja

Moitteettoman hallinnon varmistamiseksi ja tukien vaikutuksen tehostamiseksi koheesiorahaston johto pyysi joitakin asiantuntijoita ja konsultteja osallistumaan koheesiorahaston toimintaan sen kohdealoilla.

Konsulttien merkitys koheesiorahaston rahoitettavaksi esitettyjen hankkeiden arvioinnissa ja seurannassa on erittäin suuri. Asiantuntijat täydentävät komission teknistä asiantuntemusta eri aiheisiin liittyvillä käytännön tiedoilla ja ajankohtaisilla tiedoilla ja auttavat rahastoa tällä tavoin täyttämään tehtävänsä mahdollisimman hyvin.

3.2.2. Komission aloitteesta annettu tekninen apu

Portugali

Portugalissa ei annettu teknistä apua.

Irlanti

Irlannissa ei annettu teknistä apua.

Espanja

Espanjassa ei annettu teknistä apua.

Kreikka

Komission aloitteesta annettua teknistä apua käytettiin seuraavien (ympäristönsuojelualan) hankkeiden seurantaan:

- veden toimittaminen Thessalonikiin Aliakmon-joesta
- Ioanninan jätevesihuolto ja jäteveden käsittely
- maaliskuun 2000 seurantakomitean valmistelu
- kuntien juomavesihankkeet ja jätevesien viemäröintihankkeet
- Ateenan vanhan kotitalousjätekaatopaikan kunnostus Ano Liossiassa.

4. SEURANTA, VALVONTA JA VÄÄRINKÄYTÖKSET

4.1. Seurantakomiteat ja tarkastuskäynnit

4.1.1. Kreikka

4.1.1.1. Seurantakomiteat

Ympäristö

Seurantakomiteat sekä Psyttalian suurhankkeen ja Evinos-EYDAP-suurhankkeen erityiset seurantakomiteat kokoontuivat maaliskuussa 2000 Ateenassa. Seurantakomiteoiden työstä kerrotaan kokospöytäkirjoissa.

Liikenne

Liikennealan hankkeiden seurantakomitea ja SPATAN lentokenttää koskevan suurhankkeen erityinen seurantakomitea kokoontuivat maaliskuussa 2000 Ateenassa. Seurantakomiteoiden työstä kerrotaan kokospöytäkirjoissa.

4.1.1.2. Tarkastuskäynnit

Tarkastuskäynnit luetellaan liitteessä maantieteellisten alueiden mukaan.

4.1.2. Espanja

4.1.2.1. Seurantakomiteat

Seurantakomitea kokoontui Espanjassa kaksi kertaa vuonna 2000. Seurantakomitean kolmastoista kokous pidettiin 26.–28.4.2000 ja neljästoista kokous 23.–25.10.2000.

Komitea jakautuu alan ja hallinnointiviranomaisen mukaan seitsemään erityiskomiteaan:

- eteläisen suurnopeusjunan Madrid–Barcelona-yhteydestä vastaava komitea
- keskushallinnon liikennehankkeista vastaava komitea

- metsityshankkeista vastaava komitea
- paikallishallinnon hankkeista vastaava komitea
- keskushallinnon ympäristöhankkeista ja hydrologisista hankkeista vastaava komitea
- autonomisten yhteisöjen hankkeista vastaava komitea
- julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuushankkeista vastaava komitea

Komiteassa arvioitiin noin 220 hankkeiden tai hankeryhmien tilannetta koskevaa seuranta-asiakirjaa, ja 31 hanketta päätettiin.

Kaikkien hankkeiden yleistilanne on melko tyydyttävä toteuttamisaikataulun osalta. Hankkeista monet ovat loppumaksuvaiheessa, mutta loppukertomusten toimittaminen viivästyy sopimusten päättämiseen liittyvistä hallinnollisista syistä. Eräiden hankkeiden osalta on myös tehty (rahoitussuunnitelmaa ja aikataulua koskevia) muutoshakemuksia.

Kaikki metsityshankkeet saataneen päätökseen vuonna 2000. Yhtenäistä, kaikki päätökset kattavaa kertomusta on pyydetty.

Komissio on pyytänyt nopeuttamaan päätökseen saatettujen hankkeiden loppukertomusten toimittamista, jotta se voisi suorittaa maksusitoumuksensa.

Kauden 2000–2006 uusien hankkeiden osalta on pyydetty, että ympäristösertifikaatit toimitettaisiin nopeammin ja esitettyihin kysymyksiin vastattaisiin mahdollisimman pian, jotta hyväksymismenettelyä voitaisiin jatkaa.

Komissio kehottaa alusta asti realistiseen ohjelmatyöhön, jotta myöhemmin tehtävien muutosten määrä vähenisi. Päivämäärä- ja aikataulumuutosten tulisi rajoittua erityistapauksiin, eikä olla sääntönä, kuten tähän asti. Työskentelyn tehostamiseksi on hyväksyttävä toteutuskypsiä hankkeita.

Komissio selvittää yhteistyössä ministeriön koheesiorahastosta vastaavien kanssa mahdollisuuksia tehdä uudella kaudella muutoksia seurantakomiteaan. Komiteaa on tehostettava teknisesti vähentämällä erityiskomiteoiden lukumäärää ja keskittymällä strategiaan aiheisiin ja ongelmallisiin hankkeisiin.

4.1.2.2. Tarkastuskäynnit

Tehtyjen tarkastuskäyntien tavoitteena oli arvioida ja valvoa käynnissä olevien hankkeiden etenemistä sekä selvittää niiden toteuttamisessa ilmenneitä vaikeuksia.

Tarkastuskäynnit luetellaan liitteessä maantieteellisen alueen mukaan jaoteltuina.

4.1.3. *Irlanti*

4.1.3.1. Seurantakomiteat

Irlannin seurantakomitea kokoontui kaksi kertaa vuonna 2000. Kokoukset pidettiin 5. toukokuuta ja 27. lokakuuta. Näissä kokouksissa komitea tarkasteli ohjelmakauden 1993–1999 seuranta-asiakirjaa 57 hankkeesta.

Komissio oli enimmäkseen tyytyväinen hankkeiden hallinnointia koskevien tietojen laatuun. Joissakin tapauksissa oli kuitenkin tarpeen pyytää lisäselityksiä ja -tietoja tietyistä asioista, jotta saataisiin tarkka kuva edistymisestä tai viiveiden perusteista.

Hankkeet etenivät, ja vuonna 2000 saatiin 10 hanketta onnistuneesti päätökseen. Tosin melkein puolet näistä oli pieniä teknisen avun hankkeita tai pilottihankkeita. Vuoden 2000 lopussa loppuun saatettavista hankkeista noin 40 % on ohjelmakaudella 1993–1999 tuettuja hankkeita. Vuoden 1999 aikana komissio oli huolissaan joistakin hankkeista, joihin pyydettiin lisää aikaa sekä joidenkin hankkeiden kustannusten noususta. Noin 30 hankkeelle haettiin muutoslupaa ja/tai lisää aikaa. Komissio pyysi kansallisilta viranomaisilta perusteita viiveisiin ja pyrki asettamaan hankkeille tarkistetun päättämispäivämäärän, jotta keskeneräiset hankkeet saataisiin päätökseen ajoissa ja täsmällisesti. Joissakin tapauksissa komissio ilmoitti, että uutta lisää aikaa myönnettäisiin ainoastaan hyvin poikkeuksellisissa tapauksissa.

Komissio pysyi kannassaan, jonka mukaan hankkeille myönnetään lisätukea ainoastaan, jos kustannusten nousu perustellaan yksityiskohtaisesti, ja vain käytettävissä olevien varojen rajoissa. Irlannin viranomaiset hyväksyivät tämän kannan eivätkä esittäneet maksupyyntöjä lisäkustannusten kattamiseksi.

4.1.3.2. Tarkastuskäynnit

Vuoden 2000 tarkastuskäynneillä oli seuraavat tavoitteet:

- todentaa rakentamisen eteneminen tai hankkeen päätökseen saattaminen,
- selvittää vaikeudet, joista seurantakomitealle oli ilmoitettu aikaisemmin ja
- helpottaa ymmärtämään aikaisempien ja tuettavaksi ehdotettujen uusien hankevaiheiden välisiä suhteita tukipäätösten valmistelua silmällä pitäen.

Tarkastuskäynnit luetellaan liitteessä.

Lisäksi Irlannin viranomaisten kanssa käytiin vuoden aikana neuvotteluja erityisesti strategista viitekehystä varten tarvittavasta aineistosta ja kiinteiden jätteiden infrastruktuurien kehittämisestä.

4.1.4. *Portugali*

4.1.4.1. Seurantakomiteat

Kaksi kertaa vuodessa pidettävät seurantakomitean kokoukset ovat yksi keskeisistä välineistä, joilla varmistetaan rahaston toiminnan asianmukainen seuranta Portugalissa. Useista tarkastus- ja/tai valvontakäynneistä päätetään näissä kokouksissa vaihdettujen tietojen perusteella.

Vuonna 2000 kokoukset pidettiin 4.–5. toukokuuta ja 20.–21. marraskuuta. Kokouksissa analysoitiin yksitellen kutakin hanketta ja keskusteltiin yleisistä aiheista, kuten julkisuudesta, valvonnasta, julkisista hankinnoista, toteuttamissäännöistä, eri tiedoista jne. Vuoden 2000 kokouksissa keskeisellä sijalla oli tietenkin uusien sääntöjen ja sopimusten laatiminen koheesiorahastoasetukseen tehtyjen muutosten edellyttämällä tavalla.

Tästä lähin Portugalin yleistä seurantakomiteaa, jossa analysoidaan liikenne- ja ympäristöhankkeita, täydentävät Madeiran lentokentän laajennushankkeesta vastaava erityiskomitea ja kiinteää jätettä koskevista hankkeista vastaava erityiskomitea. Alquevan vesivoimalan rakennushanketta valvoo yleiskomitean lisäksi myös laajemmin rakennerahastojen Alquevan alueen integroidun kehitysohjelman (PEDIZA) seurantakomitea.

4.1.4.2. Tarkastuskäynnit

Aluepolitiikan pääosaston Portugalin yksikkö osallistui seurantakomitean kokouksiin ja teki useita tarkastuskäyntejä vuonna 2000. Niiden yhteydessä arvioitiin hankkeiden edistymistä, käsiteltiin toteuttamisessa havaittuja ongelmia ja pyrittiin löytämään niihin ratkaisuja, jotka mahdollistavat hankkeiden jatkamisen normaalisti.

Aluepolitiikan pääosaston Portugalin yksikkö osallistui 16. lokakuuta aluepolitiikan talous- ja budjettihallintoyksikön suorittamalle tarkastuskäynnille, joka koski Oeirasin, Sintran ja Cascaisin kiinteän jätteen käsittelyä koskevaa hanketta.

Vuoden mittaan tehtiin useita muita teknisiä tarkastuskäyntejä eräiden tukihakemusten käsittelyn yhteydessä. Nämä käynnit kohdistuivat Minho-Liman ja Zêzere-Côan kuntien välisiä integroituja vesijärjestelmiä koskeviin hankkeisiin sekä pohjoisen linjaan ja Algarven linjaan liittyviin rautatiehankkeisiin. Viimeksi mainittu tarkastuskäynti suoritettiin EIP:n teknisellä tuella.

Aluepolitiikan pääosaston Portugalin yksikön tekemät tarkastuskäynnit luetellaan liitteessä.

4.2. Tarkastuskäynnit ja päätelmät

4.2.1. Kreikka

Kreikassa ei tehty tarkastuskäyntejä.

4.2.2. Espanja

Hankkeita “Gestion de residuos en Canarias” Fase I / rakennuttaja: Consejería de Política Territorial. Viceconsejería de Medio Ambiente del Gobierno de Canarias (F.C.97.11.61.038) ja “Depuración Aguas residuales de Canarias” / rakennuttaja: Consejería de Obras Publicas, Vivienda y Aguas de Canarias (F.C. 96.11.61.039) ei ollut saatu päätökseen tarkastushetkellä. Hankkeiden käytännön edistyminen antoi aiheita epäillä niiden valmistumista ajoissa.

Kansallisten viranomaisten (Ministerio de Hacienda) olisi varmistettava, että hankkeeseen “Carretera GC-1.Hoya de la Plata – Enlace Potabilizadora” / rakennuttaja: Dirección General de Obras Publicas, Vivienda y Aguas de Canarias (FC 96.11.65.001) liittyvät osarahoitettavat hankkeet ovat kokonaisuudessaan

tukikelpoisia eikä niihin oteta mukaan sellaisia hankkeita, joita voidaan tukea koheesiorahastosta vain osittain.

4.2.3. *Irlanti*

Aluepolitiikan pääosaston yksikkö G.3 teki yhden koheesiorahastosta tuettavaa hanketta koskevan tarkastuskäynnin Irlannissa vuonna 2000. Tarkastettu hanke oli Corkin pääviemäri (koheesiorahasto nro 96.07.61.010).

Tarkastuksen tärkeimmät havainnot koskivat maksupyynnössä käytettyä väärää valuuttakurssia, puutteellista kirjausketjua sekä maksuilmoituksia, jotka eivät aina perustuneet todellisiin menoihin ja sisälsivät hylättäviä menoeriä.

Irlannin viranomaiset antoivat 12. helmikuuta 2001 yksityiskohtaisen vastauksen, jonka perusteella väliaikainen tuen keskeyttäminen lopetettiin. Joistakin menoista on vielä saatava tarkempi selvitys.

4.2.4. *Portugali*

Vuonna 2000 tarkastettiin kaksi hanketta:

Hanke "Estação de Tratamento de residuos solidos de Cascais, Oeiras e Sintra: hankkeeseen tarvittavaa maata ei ollut ilmeisesti ostettu tarkastushetkellä, vaikka hanke oli saatettu päätökseen. Portugalin viranomaiset osoittivat tammikuussa 2001, että lain mukaan sitova osto on tehty.

Hanke "Drenagem e Tratamento de aguas residuais do grande Porto Sul e Despoluição do troço da Bacia do Douro (V.N. de Gaia) e Despoluição da Bacia do Oceano Atlântico, Bacia do Douro Norte e Bacia do Douro Nordeste de V.N. de Gaia": Tarkastuksessa ei todettu hankkeeseen liittyviä ongelmia. Hankkeen odotetaan valmistuvan vuoden 2001 loppuun mennessä.

4.3. **Väärinkäytökset ja tuen keskeyttäminen**

OLAF ei tehnyt vuonna 2000 lainkaan koheesiorahastoon liittyviä tarkastuksia.

Espanjan viranomaiset ilmoittivat kuitenkin vuonna 2000 komissiolle kahdesta väärinkäytöstapauksesta asetuksen (EY) N:o 1831/94¹² perusteella. Asetuksessa veloitetaan tukea saavat jäsenvaltiot ilmoittamaan komissiolle väärinkäytöksistä, joista on tehty hallinnollinen tai oikeudellinen esitutkinta.

Asetuksen (EY) N:o 1831/94 voimaantulon jälkeen on tehty yhteensä seitsemän ilmoitusta. Kyseessä olivat:

- Kreikan viranomaisten ilmoittama tapaus, jossa ei ollut noudatettu julkisia hankintoja koskevia sääntöjä
- Irlannin viranomaisten ilmoittamat neljä tapausta, jotka koskivat hylättäviä menoja

¹² EYVL L 191, 27.7.1994.

- Espanjan viranomaisten ilmoittamat neljä tapausta, jotka koskivat hylättäviä menoja sekä esitettyihin asiakirjoihin liittyviä väärinkäytöksiä.

Ilmoituksista käy ilmi, että havaittujen väärinkäytösten määrä sekä niihin liittyvät summat ovat melko vähäisiä. Tämä tilanne on ehkä sidoksissa koheesiorahastosta tuettavien hankkeiden erityisluonteeseen (melko suuret hankkeet, kunkin hankkeen fyysisten ja taloudellisten indikaattorien seuranta).

OLAF kehottaa kuitenkin tukea saavia jäsenvaltioita kiinnittämään huomiota niille kyseisen asetuksen perusteella kuuluviin velvollisuuksiin.

5. ENNAKKO- JA JÄLKIARVIOINTI

5.1. Yleistä

Yhteisön tuen tehokkuuden turvaamiseksi ja toiminnan laadun toteamiseksi hankkeet, joille haetaan tukea koheesiorahastosta, arvioidaan ennen kuin komissio hyväksyy ne ja sen jälkeen, kun ne on toteutettu.

Hankkeiden perusteellinen arviointi ennen niiden hyväksymistä edellyttää, että hakemusten yhteydessä toimitetaan riittävät asiakirjat ja sosiaalis-taloudellinen, kustannus-hyötyanalyysiin perustuva analyysi, joilla voidaan osoittaa hankkeen tuoman sosiaalisen ja taloudellisen hyöty olevan keskipitkällä aikavälillä oikeassa suhteessa käytettyihin varoihin. Analysointi kuuluu periaatteessa tukea saaville jäsenvaltioille. Komissio voi kuitenkin osallistua hankkeiden ennakoarviointiin teknisen avun toimilla tai rahoituksen ensimmäisessä vaiheessa. Komissio voi tarvittaessa käyttää Euroopan investointipankin tai riippumattomien konsulttien teknistä asiantuntemusta.

Jälkiarvioinnin yhteydessä arvioidaan hankkeiden toteutustapoja sekä hankkeiden toteuttamisen vaikutuksia alun perin asetettuihin tavoitteisiin nähden. Jälkiarvioinnin yhteydessä tutkitaan myös hankkeiden ympäristövaikutuksia.

5.2. Hankkeiden käsittely ja ennakoarviointi

Kaikista koheesiorahaston tukemista hankkeista on esitettävä kustannus-hyötyanalyysi tai muu laskelma. Jäsenvaltiot ovat nähneet paljon vaivaa täyttääkseen tämän vaatimuksen. Tukihakemuksiin liitettyjen taloudellisten analyysien laatu onkin parantunut, mutta erityisesti ympäristöhankkeita koskevissa hakemuksissa on vielä parantamisen varaa. On myös suotavaa parantaa johdonmukaisuutta eri tukialojen ja eri maissa noudatettujen menettelytapojen välillä.

5.3. Yhteistyö EIP:n kanssa hankkeiden arvioinnissa

Komissio ja EIP tekivät tammikuussa 2000 uuden yhteistyösopimuksen yhteisön rakennetoimien alalla kaudeksi 2000–2006. Yhteistyösopimuksen soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt hankkeiden analysoinnin osalta eritellään kesäkuussa 2000 allekirjoitetussa puitesopimuksessa.

Yhteistyö EIP :n kanssa on osoittautunut hedelmälliseksi. Komissio saa sitä kautta tietoa EIP :n osarahoittamista hankkeista, ja se oli tilannut EIP :lta puitesopimuksen allekirjoittamisajankohdan jälkeen vuoden 2000 loppuun mennessä 18 asiantuntija-

arviota koheesiorahastosta tuettavista hankkeista. Asiantuntija-arvioiden perusteella komissio pyysi jäsenvaltioita muuttamaan esittämiään hankkeita tai täydentämään alustavia tutkimuksia.

Yhteisön rakennetoimien alalla tehty yhteistyösopimus koskee koheesiorahaston lisäksi myös ISPA:sta rahoitettuja hankkeita ja EAKR:n suurhankkeita.

5.4. Rahaston taloudellinen ja sosiaalinen vaikutus jäsenvaltioissa ja taloudelliseen ja sosiaaliseen yhteenkuuluvuuteen unionissa, mukaan lukien vaikutukset työllisyyteen

Koheesiorahastoasetuksessa komissio velvoitetaan arvioimaan rahaston tukien taloudellisia vaikutuksia sekä jokaisen hankkeen osalta että koko yhteisön tuen osalta. Asetuksen 10 artiklan 5 kohdassa täsmennetään, että hankkeiden keskipitkällä aikavälillä tuomien taloudellisten ja sosiaalisten etujen on oltava "suhteessa käytettyihin varoihin" ja 13 artiklan 2 kohdassa säädetään: "Varmistaakseen yhteisön tuen tehokkuuden komissio ja tukea saavat jäsenvaltiot suorittavat tarvittaessa yhteistyössä Euroopan investointipankin kanssa hankkeiden ennakoarvioinnin ja järjestelmällisen jälkiarvioinnin." Asetuksen liitteessä II täsmennetään, että komission on todettava "rahaston taloudellinen ja sosiaalinen vaikutus jäsenvaltioissa ja taloudelliseen ja sosiaaliseen yhteenkuuluvuuteen unionissa, mukaan lukien vaikutus työllisyyteen."

Komissio käynnisti vuonna 2000 hankkeiden ennakoarvioinnin yhteydessä taloudellisten analysointimenetelmien päivitystyön, joka päättynee vuoden 2001 aikana hyöty-kustannusanalyysijä koskevan oppaan päivitykseen. Työssä on käytetty hyväksi tutkimuksen ja kehityksen puiteohjelmasta rahoitettujen tutkimusten tuloksia. Se on askel kohti jäsenvaltioiden käyttämien menetelmien ja parametrien yhdenmukaistamista, ja se tulee helpottamaan hankkeiden yhteisvaikutusten arviointia.

Jälkiarviointien osalta on käynnissä työ, jossa pyritään tutkimaan kaikki koheesiorahaston tukea saaneet hankkeet (vrt. kohta 5.5). Sen yhteydessä arvioidaan kaikki hankkeiden toteutukseen liittyvät näkökohdat ja määritellään, missä määrin alun perin odotetut vaikutukset on saavutettu, mukaan lukien ympäristö- ja työllisyysvaikutukset.

5.5. Jälkiarviointiohjelma

Vuoden 1998 puolivälissä käynnistettiin kolmivuotinen jälkiarviointiohjelma. Sen aikana on tarkoitus arvioida yhteensä 120 hanketta, 60 molemmilla koheesiorahaston tukialoilla. Vuoden 2000 loppuun mennessä oli arvioitu 107 hanketta, joista 58 koski liikennettä ja 49 ympäristöä.

5.5.1. Ympäristö

Kaikkiaan 31 infrastruktuurihankkeen jälkiarvioinnin perusteella tehtyjen ensimmäisten johtopäätösten mukaan hankkeiden toteutus ja niiden ympäristövaikutukset sekä sosiaaliset ja taloudelliset vaikutukset ovat olleet myönteisiä ja yleisesti ottaen asetettujen tavoitteiden mukaisia.

Hankkeet on pantu täytäntöön tyydyttävästi sekä suunnittelun että rakentamisen osalta. Laatu vaihtelee hieman maittain, kuten myös rakentamisen yksikköhinnat.

Laitosten käytössä saavutetaan yleensä edellytetty tehokkuus, vaikka eräitä viemärintihankkeita joudutaankin lujittamaan rakentamalla täydentäviä infrastruktuureja tai parantamalla valvontajärjestelmiä. Kotitalousjätteiden kierrätyslaitokset kärsivät siitä, että kotitalouksien sopeutuminen velvollisuuteen lajitella jätteet viivästyy.

Kaikilla hankkeilla oli tyydyttävä ympäristövaikutus. Viemärintihankkeissa ympäristölle koitava etu oli nopeampi ja selvempi, mutta joissakin tapauksissa ohjelman myöhästyminen viivästytti myös ympäristövaikutuksia. Vesihuoltohankkeet paransivat vesivarojen hoitoa ja vedensäästöä. Rannikoiden, kaupunkien ja luonnonympäristön kunnostushankkeet paransivat huomattavasti kasviston ja eläimistön suojelua ja luonnon- ja kaupunkiympäristön yhdistämistä.

Hankkeiden sosiaalinen vaikutus näkyy elinolojen paranemisena sekä väliaikaisten työpaikkojen syntymisenä rakennusvaiheessa ja pysyvien työpaikkojen syntymisenä kohteiden käyttövaiheessa.

Jotkin hankkeet ovat lisäksi epäsuorasti lisänneet maan arvoa hankkeen kohdealueella tai johtaneet uusien elinkeinojen, kuten matkailun, kehittämiseen.

5.5.2. *Liikenne*

Väliaikaisessa yhteenvedossa käytiin läpi noin 40 liikennehankkeen jälkiarvioinnit. Kaikki liikennemuodot olivat mukana hankkeissa. Hankkeet toivat merkittäviä sosiaalis-taloudellisia etuja, mutta niiden toteutuksessa ilmeni joskus odottamattomia vaikeuksia.

Hankkeet oli useimmissa tapauksissa suunniteltu hyvin; muutaman hankkeen suunnittelu oli kuitenkin vajavainen, mistä aiheutui muutoksia rakennusvaiheessa ja töiden viivästyminen esimerkiksi odottamattomien geologisten olosuhteiden vuoksi. Hankkeiden kokonaiskustannusarvio nousi usein rakennusvaiheen aikana. Budjettilylykset johtuivat useista syistä, kuten odotettua suuremmista lunastuskustannuksista, joidenkin hintojen tarkistuksista tai alkuperäiseen hankkeeseen tehdyistä muutoksista. On huomattava, että yhteisön tukeen ei yleensä sen vuoksi tehty muutoksia.

Hankkeiden käyttöaste on erittäin tyydyttävä. Esimerkiksi liikenne Euroopan laajuisen maantieverkon kunnostetuilla osuuksilla on ylittänyt ennusteet reilusti.

Hankkeilla on voitu parantaa Euroopan unionin eri alueiden, ja erityisesti syrjäisten alueiden, liikenneyhteyksiä, lievittää suurten kaupunkitaajamien ruuhkaongelmia ja vähentää rajojen jarruttavaa vaikutusta markkinoiden yhtenäistämiseen alueiden, maiden ja Euroopan tasolla. Jälkiarviointien kustannus- ja hyötyanalyysit osoittavat, että monien hankkeiden kannattavuus on yli 20 %. Näissä tuloksissa ei vielä ole mukana hankkeiden tuomia sosiaalis-taloudellisia etuja, joita on vaikea arvioida määrällisesti, kuten luotuja työpaikkoja tai positiivisia ympäristövaikutuksia. Tältä osin esitettyjä liikennehankkeita koskevaan aineistoon lisättiin järjestelmällisesti hankkeiden toteutuksen ympäristövaikutusten arviointi sen jälkeen, kun direktiivi 85/337/ETY oli saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä.

6. TOIMIELINTEN VÄLINEN VUOROPUHELU, TIEDOTTAMINEN JA JULKISUUS

6.1. Vuosikertomuksen 1999 esittäminen

6.1.1. Euroopan parlamentti

Euroopan parlamentti oli kertomuksessaan¹³ tyytyväinen vuosikertomukseen rahaston toiminnan keskeisenä arviointivälineenä ja siihen, että vuotta 1999 koskeva vuosikertomus antoi yleiskuvan koko kaudella 1993–1999 tapahtuneesta kehityksestä.

Parlamentti antoi myös jäsenvaltioille tunnustusta budjettialijäämien pienentämiseen tähtävien tavoitteiden saavuttamisesta.

Parlamentti toteaa tyytyväisenä, että liikenne- ja ympäristöalan hankkeiden välillä vallitsee tasapaino kaudella 1993–1999 kauden alussa liikenteen hyväksi vallinneesta epätasapainosta huolimatta.

Parlamentti oli erityisen tyytyväinen rautatieinvestointien lisääntymiseen Kreikassa, Espanjassa ja Portugalissa sekä kiinteää jätettä koskevien investointien lisääntymiseen Portugalissa ja Kreikassa.

Parlamentti ilmaisi tyytyväisyytensä siihen, että vuonna 1999 ei todettu yhtään petosta, mutta kehotti silti komissiota uhraamaan enemmän voimavaroja paikalla tapahtuvaan valvontaan, jotta hallinnointijärjestelmien puutteet havaittaisiin.

6.1.2. Talous- ja sosiaalikomitea

Talous- ja sosiaalikomitea antoi kertomuksessaan¹⁴ tunnustusta koheesiorahaston toiminnasta saaduista positiivisista tuloksista. Toiminta edistää epäsuorasti talous- ja rahaliittoon tähtävissä lähentymisohjelmissa määriteltyjen budjettialijäämien pienentämistä koskevia tavoitteita neljässä tukea saavassa maassa.

Seuraavaa ohjelmakautta ajatellen talous- ja sosiaalikomitea korosti, että rahaston toiminta on sovitettava yhteen rakennerahastojen toiminnan kanssa strategisten viitekehysten avulla.

Talous- ja sosiaalikomitea korosti myös, että jäsenvaltioiden on kiinnitettävä erityistä huomiota hankkeiden ennakoarviointeihin.

6.2. Tiedottaminen jäsenvaltioille

Brysselissä pidettiin 18. joulukuuta 2000 tiedotuskokous 15 jäsenvaltiolle.

Komissio esitteli kokouksessa luonnoksen kertomukseksi koheesiorahaston toiminnasta vuonna 1999. Komissio teki myös tilannekatsauksen koheesiorahaston toimintaan vuonna 2000 koheesiomaittain. Tukea saavat jäsenvaltiot esittelivät kokouksessa yksityiskohtaisesti strategiset viitekehyksensä.

¹³ Sérgio Marques'n kertomus

¹⁴ Esittelijä: Antonello Pezzini.

6.3. Muut tiedotustapahtumat

6.3.1. Tiedottaminen yhteiskuntaelämän osapuolille

Vuonna 2000 ei järjestetty lainkaan kokousta yhteiskuntaelämän osapuolten kanssa.

6.3.2. Muut

Komissio osallistui 25. kesäkuuta 2001 alueiden komitean aluepolitiikasta, rakennerahastoista, taloudellisesta ja sosiaalisesta yhteenkuuluvuudesta, rajat ylittävistä ja alueiden välisestä yhteistyöstä vastaavan valiokunnan 17. kokoukseen. Tässä tilaisuudessa käsiteltiin ensimmäisen kerran vuosikertomusta 1999¹⁵. Alueiden komitean odotetaan antavan lopullisen lausuntonsa marraskuussa 2001.

6.4. Komission julkisuus- ja tiedotustoimet

Koheesiorahasto osallistui aluepolitiikkaa ja koheesiota koskevien aluepolitiikan pääosaston julkaisujen laatimiseen.

Koheesiorahaston vuosikertomus julkaistiin asianmukaisessa muodossa, ja sen tiivistelmä julkaistiin aluepolitiikan pääosaston Inforegio-tiedotuslehdessä.

Tiedotuskokousten ja konferenssien kaltaisiin tilaisuuksiin valmistellaan tapauskohtaisesti materiaalia (siirrettäviä kojuja, tietokoneella suunniteltuja graafisia esityksiä, audiovisuaalista materiaalia ja painotuotteita).

Aluepolitiikan pääosasto jatkoi koheesiorahastoa ja ympäristöä, erityisesti vesihuoltoa, koskevien, budjettikohdasta B2-1600 rahoitettavien tutkimusten julkaisemista. Kyseiset tutkimukset ovat nykyisin kaikkien saatavilla.

¹⁵ Käsitteily perustuu esittelijä Declan Breen johtopäätöksiin.

LIITE

VUONNA 2000 TEHDYT TARKASTUSKÄYNNIT

Espanja

Tarkastuskäynnit

20.–21. tammikuuta: Galicia. Santiago de Compostela.

Hanke nro 97.11.61.047 – Kiinteää yhdyskuntajätettä koskeva hanke, Galicia – SOGAMA.

7.–9. helmikuuta: Madrid ja Calatayud.

Suurnopeusjunahanke, etelä. Madrid–Barcelona–Ranskan raja – Komission osastot tapasivat talousministeriön edustajat ja hankkeen toteutuksesta vastaavan elimen saadakseen ja analysoidakseen yhdessä viimeisimmät käytettävissä olevat kustannusarviot koko hankkeelle, tulevien teknisten vaiheiden määrittelyasteen ja töiden aikataulut. Eräillä rakenteilla olevilla tieosuuksilla käytiin paikalla, jotta voitiin todeta töiden konkreettinen eteneminen.

20–21. maaliskuuta: Barcelona. Kolme hanketta:

Hanke nro 95.11.61025-6 – Rubín yhdyskuntajätteen huolto.

Hanke nro 96.11.61.051 – Barcelonan metropolialueen yhdyskuntajätteen huolto.

Hanke nro 97.11.61.035 – Rubín integroitu jätteenkäsittelylaitos. (Vaihe 2).

Kreikka

Tarkastuskäynnit

Ympäristö

Hanke nro 93.09.61.061 Voio Kozanis – Voion alueen vesihuoltojärjestelmä.

Hanke nro 94.09.61.026 – Ioanninan jätevesijohdot ja jätevesien käsittelylaitos.

Hanke nro 97.09.61.001 - Ioanninan juomavesijohdot.

Hanke nro 99.09.61.009, Santorinin jätevesien huoltoa ja käsittelyä koskeva kokeiluhanke.

Liikenne

Hanke nro 94.09.65.024 – THESSALONIKI–MOUDANIA-moottoritien loppuun saattaminen, KARDIA-KALIKRATIA-POTIDEA-osuus.

Irlanti

Tarkastuskäynnit

1–3. maaliskuuta - Cork ja Limerick

Hanke nro 96/07/61/010 – Corkin pääviemäri : Aluepolitiikan pääosaston tarkastuskäynnillä todennettiin myös hankkeen lisäaikahakemuksen perusteet. Lisäksi tutkittiin yksityiskohtaisesti puhdistamon rakentamiseksi tehty tukihakemus yhdessä paikallisten viranomaisten kanssa.

Hanke nro 95/07/61/013 – Limerickin kaupungin ja ympäristön pääviemäri: Tarkastuskäynnin tarkoituksena oli todentaa hankkeen lisäaikahakemuksen perusteet sekä alustavien ojitustöiden ja muiden hankkeiden väliset suhteet. Lisäksi tutkittiin yksityiskohtaisesti keräysverkon ja puhdistamon rakentamiseksi tehty tukihakemus yhdessä paikallisten viranomaisten kanssa.

28. maaliskuuta - Dublin

Hanke nro 94/07/65/002 - Southern Cross -moottoritie: Käynnillä tarkasteltiin valmistumispäivän muutosta ja hankkeen kuvauksia tiettyjen suunnitelmamuutosten jälkeen yhdessä paikallisten viranomaisten kanssa.

8. toukokuuta - Waterford

Hanke nro 94/07/61/013 - Waterfordin kaupungin ja ympäristön vesihuolto: Irlannin viranomaiset olivat korostaneet kustannusten vaihteluista hankkeen eri osissa ja hankkeeseen ehdotettiin otettavaksi mukaan uusia osia. Hanke käsittää myös vesiensuojelutoimia, joiden toteuttaminen osoittautui vaikeaksi jakeluverkon iän ja muiden paikallisten tekijöiden vuoksi.

Hanke nro 93/07/61/0 21 – Waterfordin pääviemäri. Hanke oli valmistumassa, ja päätettiin käyttää tilaisuutta hyväksi töiden etenemisen tarkastamiseksi.

Portugali

Tarkastuskäynnit

8. toukokuuta – Caldas da Rainha ja Foz do Arelho

Hanke nro 97.10.61.020 – Caldas da Rainhan, Foz do Arelhon ja Arnóian ja Realin altaiden viemärijärjestelmä.

Hanke nro 2000/PT/16/C/PE/001 (käsittelyssä) – Hanke on kuntien välisen järjestelmän toinen vaihe. Hankkeen osat on analysoitu paikallisesti.

27.–28. marraskuuta – Lissabon ja Loures, Trancãon altaan puhdistus, ETAR de Frielas ja S. João da Talha

Hanke nro 93/10/61/013 – Trancãon altaan puhdistus.

Hanke nro 94/10/61/006-007 - ETAR de Frielas ja ETAR de S. João da Talha.

Hanke nro 96/10/61/004– Trancãon loppuosuuden puhdistus ja sääntely.